

Politični plačani
gospodinj

Leto IX, št. 196

Stanje mesečno Din 45 —; za leto
semestvo Din 40 — neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5/L
Telefon št. 5073 in 5084, ponoči tudi
št. 5034.

Rekopis se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54 — Telefon št. 5054.

Naradni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4 — Telefon št. 5054.

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem tel. zavodu: Ljubljana
št. 11.443 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 205.241.

Ljubljana, 21. avgusta.

Brzojavna okrožnica finančnega ministrstva davčnim uradom v Sloveniji ni navajala dogodek v poslovanju naše centralne burokracije. Davčni uradi so prejeli strikten nalog, naj v vsi velemeno iztrjujejo zaostale davke ter o svojih uspehih telefonično vsakih 10 dni poročajo v Beograd (!). Že zahteva o telefonskih poročilih je več kot dokaz brezglavosti gospode v ministrstvu financ, ki še niti tega ne ve, da je večina naših davčnih uradov brez telefonskih spojev, a posebna delikatesa je, da se sedaj že tudi davčni uradi stavljajo pod neposredno upravo g. ministra.

Ta brzojavni nalog je uprav bengalično razsvetlil globoko politično vprašanje o »uspehih« SLS na vladi in o zaščiti slovenskih gospodarskih interesov pred beograjskim finančnim in političnim hegemonizmom. Zato je političen dogodek prve vrste, Slovenija je preobremenjena z davki, o tem ni dvoma. Tudi ni od včeraj preobremenjena. Politične stranke, ki so ustvarjale vidovdanskou ustavo, so l. 1922. svečano in pred vsem narodom proglasile načelo davčne enakosti vseh krajev naše države. Srbijanski hegemonizem, ki je naslednja leta prevel vso našo državno upravo, zlasti pa ministrstva, je vidovdanskou ustavo enakosti in edinstva vseh krajev in vsega prebivalstva vrzel v koš in uveljavil svojo nadvlado.

Državopravni problemi so pozneje utihli in v ospredje je stopil gospodarski razvoj. S tem pa je ponovno buknilo na plan vprašanje enakosti in finančne ravnopravnosti, ki je postalo temeljni program KDK. SDS, ki je od leta 1922. bila v vladi samo kot provizorij in z najneznatnejšo vlogo odgovornosti, ni nikoli niti za trenutek zatajila svojega osnovnega finančnega načela enakega davčnega obremenjevanja vseh krajev naše države in je stalno apelirala na Srbijance in zlasti na radikale, naj pravočasno krenejo na drugo pot.

Popolnoma nasprotno je stališče SLS. V opoziciji je valila odgovornost za davčno preobremenjenost z ramen odločujoče radikalne stranke — SDS, od l. 1926. pa se je sama pridružila stranki, ki je faktični nosilec veseleške oligarhije in finančnega ter političnega hegemonizma.

Na vladi je SLS popolnoma pozabila na preobremenjenost Slovenije in jo še celo povečala. L. 1927. je državna blagajna iz vse države prejela nad 134 milijonov dinarjev manj direktnih davkov, kakor v prejšnjem, neklerikalnem letu. A Slovenija je plačala tega leta mnogo milijonov več direktnih davkov, kakor pa prejšnje »neklerikalno« leto. To je številka, ki z enim zamahom razgalja svojo brezdušno in lažnivo demagogijo, ki jo je lani SLS preko svojih najodličnejših mož razširjala po vsej Sloveniji v volilni kampanji. Klerikalci ne samo da niso omilili davčnega vijaka, oni so iztisnili iz izmognane Slovenije za mnogo milijonov več direktnih davkov. Ko je Slovenija plačevala manj davkov, so klerikalci obtoževali v opoziciji se nahajajočo SDS, da je kriva preobremenitev Slovenije in da tirja z bobnom slovensko gospodarstvo v propast, a ko je boben res zapel, so pričeli dokazovati, da je Sloveniji znatno »odleglo«...

SDS ni nikoli imela predsednika vlade in one vladne moči, ki jo ima sedaj dr. Korošec. V obupnih situacijah, v skrbi za državno in narodno edinstvo, se je morala družiti z radikalno stranko, ne da bi bila kdaj dosegla odločilen vpliv na gospodarsko in finančno politiko. SDS je to vedno tudi odkrito priznala. G. Korošec in SLS pa se že dve leti trkta na prsi, kako mogočna sta, in oblastno razglajata, kako skrbita za razbremenitev Slovenije. Uspehe vidimo danes. K izmognavanju z direktnimi davki je treba še dodatno ogromne proračune obeh oblastnih samouprav, ki sta posledica lakajske finančne politike SLS v Beogradu.

Državne blagajne v Beogradu so prazne. Sigurno ne po krivdi slovenskih davkoplačevalcev. Če je danes državna blagajna prazna, gre to na račun brezdušnega razpisovanja finančnih hegemonistov v Beogradu, neverjetne davčne korupcije v gotovih krajih in slabega gospodarstva, ki je pod Vukičević - Koroščevim režimom doseglo svoj vrhunec. Doli se deli z obema rokama, režimovci zapravljajo milijone za podkupovanje časopisov, g. Korošec se silno briga, da ne bi dobili njegovi načelniki premalo doklad, medtem pa naši staropokojenci zaman čakajo na prevedbo v dinarske pokojnine, so poštni provizionisti na cesti, orožniški upokojenci pa lahko omedlevajo v zadnjih krčih gladovanja — a Slovenija plačuje.

Slovenski kmetovalec, uradnik, delavec, trgovec, vsi, prav vsi čutijo na svoji koži, da se slovensko gospodarstvo nahaja na najkritičnejši točki, ki jo je doseglo v krizi zadnjih dveh let. V prvih povojnih letih se je še lahko

Odmeki berlinske akcije HSS

Pred ljubljansko sejo vodstva KDK

Radi različnega presojanja o umestnosti taktičnega ukrepa HSS v vrstah KDK režimovci že govorijo o razpadu KDK. — Korošec je dvignil svoj pendrek. — Vsi upi in nade hegemonistov bodo splavali po vodi

Ljubljana, 21. avgusta

Predsedništvo HSS je poslalo v Berlin posl. dr. Krnjevića in dr. Pernarja da na zasedanju Interparlamentarne unije protestirata proti priznanju delegacije okrnjene beograjske Narodne skupščine, ki nima pravice, da po dogodkih 20. junija predstavlja narod in državo Srbov. Hrvatov in Slovencev.

To stališče je stvarno upravičeno. Ali je taktično dobro, je posebno vprašanje in zlasti je dopustno, da se besedilo brzojavke, poslano predsedniku Loebeju (brzojavko smo že včeraj objavili) podvrže kritiki. Da se ukren predsedništva HSS razume si je treba predločiti psihološko stanje na Hrvatskem, pa se nikomur ne bo zdelo čudno, ako zlasti prve dni po Radičevi smrti ne more biti vsaka stvar z ono hladnostjo do kraja prevdarena, kakor je to v normalnih prilikah potrebno.

Odločno treba zavrniti očitke, da znači protest proti delegaciji okrnjene Narodne skupščine kakršnokoli akcija proti državi. Kakor bi radi beograjski hegemonisti s svojim šefom na čelu stvar zasuli. KDK je l. avgusta proglasila vse sklepe Narodne skupščine za neveljavne in je naravno, da tudi ne more priznati niene delegacije. KDK in tudi HSS imata torej polno pravico to vsakomur povedati.

Ali bo dr. Krnjević in dr. Pernar uspelo dobiti besedo na zasedanju Unije, je pa več kot dvomljivo, saj ne pride tja kot člana oficijelne delegacije SHS in torej nimata pristopa. V tem oziru imajo prav oni kritiki, ki dvomijo o oportuniteti njune misli. Tudi to je gotovo pravilno, da KDK ne more žetiti, da bi se inozemstvo vmešavalo v naše zadeve. Intervencije drugih odklanjamo, ker ne damo nikomur sumiti o tem, da je naša država nedotakljiva celota. Temelji politike KDK kakor jih je slovesno formuliral sam Stjepan Radić v novembru l. 1927. so tako jasni, da smemo s preizom zavrniti bedne naskuze režimovcev, ki bi radi iz berlinskega incidenta spletli bojevniki za enakopravnost v Jugoslaviji veleizdajniško vrvo.

Taktično nesoglasje, ki se je pojavilo, seveda ne more ogroziti politične solidarnosti KDK. To bo pokazala bližnja bodočnost.

Prezgodnje veselje v Beogradu

Beograd, 21. avgusta. Sklep poslanskega kluba HSS, da po svojih delegatih dr. Krnjević in dr. Pernarju na mednarodni interparlamentarni konferenci v Berlinu obrazloži svoje stališče do Beograda in nadaljnjega razvoja odnosov notranje ureditve države ter da pred tem mednarodnim forumom protestira proti zastopstvu Hrvatov s strani delegacije okrnjene beograjske parlamenta, je izzval v vseh tukajšnjih krogih veliko vznemirjenje, ker se boje, da bi to še bolj kompromitiralo našo državo pred inozemstvom, kjer po nesrečnih režimih Velje Vukičevića in dr. Korošca, zlasti pa po usodnih dogodkih 20. junija itak nima več onega ugleda, ki bi ga lahko imela in ki ga je uživala vsaj doslej Beograjski politični krogi zelo ostro obojajo akcijo HSS kot nedopustno postopanje in zlasti iz ožje okolice vlade groze z »najostrejšimi sredstvi«. Ministrski predsednik dr. Korošec v posebni izjavi že vihti policijski pendrek.

Največje zanimanje vlada v vseh beo-

govorilo o konjunkturah, kmetič je odplačal svoje prodajne dolgeve, trgovina je še nekako cvetela in obrtniki je preureljali svoje delavnice. Zadnji dve leti pa gre vse napak. Povsod zamira vsaka iniciativa, zdi se, kakor da se res nahajamo pred katastrofo vsega narodnega gospodarstva. Le čitajte poročila naših gospodarskih institucij! Zadnji argument SLS za njeno sodelovanje s srbijskim hegemonizmom in za izdajstvo nad prečanskim pokretom, ki hoče tudi davčno in finančno ravnopravnost, je sedaj razkrinkan pred celim narodom. SLS je s svojim sodelovanjem v vladi povečala obremenitev Slovenije za nad 7 milijonov, dočim se je davčno breme ostalih pokrajin v istem času vsaj nekoliko zmanjšalo.

SLS je svojčas rada uporabljala infamno kleveto o »liberalnem davčnem uradnistvu«. Niti na misel nam ne pade, da bi ji sledili po tej poti, ker vemo, kje tiče pravi krivci in kako trnjevo in težko je delo podrejenega finančnega uradnika. To je usoda, ki jo deli z davč-

grajskih političnih krogih za to, kako stališče bo k tej separati akciji HSS zavzel Pribečević, odnosno klub SDS kot sestavni del KDK. V tukajšnjih krogih zlasti komentirajo današnje izjavo poslanca dr. Svetislava Popovića ki je naglasil da ne odobrava stališča dr. Mačka. Večerni beograjski listi to seveda eksploatirajo ter skušajo dokazovati, da je prišlo vsled tega do nesoglasja v KDK in napovedujejo celo že njen razpad. Demokraska »Pravda« razpravlja o tem kar na treh straneh in polni svoje kolone z anonimnimi izjavami pod raznimi naslovi, kakor: Pred razpadom KDK. — Bivši SDS minister dr. Popović proti politiki KDK. — SDS zahteva od Pribečevića, da skliče sejo kluba, ker ne odobrava akcije HSS. — Tudi zemljoradniške »Novosti« se obširno bavijo s postopanjem HSS.

Izjave politikov o berlinskem nastopu

Beograd, 21. avgusta. p. Glede na nastop poslanecv HSS na berlinski konferenci interparlamentarne unije in včerajšnji komunik dr. Mačka v »Narodnem Valu« je postal danes poslanec dr. Svetislav Popović sledečo izjavo:

»Priznati moram, da sem iznenaden tako po vsebini akta kakor po dejstvu, da je klub HSS v tako važnem vprašanju nastopil neodvisno od kluba SDS, s katerim skupno tvori KDK, in to tem bolj, ker je klub HSS znano, da tako postopanje ne odgovarja razpoloženju kluba SDS. Ker je klub HSS razvel samostojno stališče v tej zadevi, je potrebno, da ga sedaj zavzame tudi klub SDS. Zato pričakujem od predsednika, da bo v najkrajšem času sklical sejo poslanskega kluba SDS.

Današnja »Politika« objavlja kratko izjavo g. Pribečevića, ki je naglasil, da je to zadeva HSS, ki bo predložena prihodnji seji KDK, kar je razvidno že iz besedila obvestila dr. Mačka, nakar bo klub KDK o tem sklepal.

Zagreb, 21. avgusta. Novinarji so se glede na komentarje, ki jih je vzbudilo postopanje HSS v beograjskih krogih, obrnili danes opoldne na predsednika HSS dr. Mačka ter ga prosili predvsem za pojasnilo, ali je »matrati berlinski nastop za zadevo celotne KDK ali pa samo za zadevo HSS. Med novinarji in dr. Mačkom se je razvil o tem sledeči razgovor:

»Ali je bil sklep o odhodu dr. Krnjevića v Berlin sprejet samo v klubu HSS ali spoznajno s KDK?«

»Ni dvoma, da je to samostojen akt kluba HSS. To je razvidno tudi iz mojega komunikata, objavljenega v »Narodnem Valu«. HSS zastopa hrvatski narod in so zato dejanja kluba HSS dejanja hrvatskega naroda. HSS je predstavnik vseh Hrvatov. KDK pa vseh prečanov. KDK ne predstavlja samo Hrvatov marveč tudi vse one Slovence in Srbe, ki so z njimi združeni v borbi za enakopravnost.

»Je g. Pribečević vedel za ta korak HSS?«

»Mislim da je vedel. Za besedilo brzojavke ne, ker smo ga sestavili še le tik pred odpošiljanjem.

»Pa je g. Pribečević s tem solidaren?«

»Seveda. To je razvidno tudi iz njegovih nedeljskih izjav na Bledu in je konec mojega komunikata prav za prav le ekscerpt iz njegove izjave.

»V kakem svojstvu je šel dr. Pernar v Berlin?«

»V kakem svojstvu? Odšel je kot zastopnik hrvatskega naroda prav tako kakor poslanec dr. Krnjević. Krnjević je sicer član naše delegacije, toda ni šel v

nimi sobratji vsega sveta. Krivec tiči v SLS, v njeni brezmejni demagogiji, v njeni brezvestnosti, s katero zapravlja politično moč in ugled slovenskega naroda, da ga udnja cinarskemu hegemonizmu. Za kakšno ceno? Da je instalirala v obeh samoupravah nasilno samovlado večine brez najmanjšega proporca za skoro polovico manjšino, da je porinila na vplivna uradniška mesta svoje lačne ariviste. Nekaj desetih ljudi, ki se zbirajo okoli vodstva SLS, prosperirajo, da propada na drugi strani ves slovenski narod, vse njegovo gospodarstvo, njegova moralna sila, njegova zgodovinska mislija v zajednici naše narodne države. Ti karjeristi so prodali svoj narod najbrezvestnejši hegemoniji, hegemoniji zločinstva 20. junija.

SLS igra danes nad lastnim narodom vlogo, kakršno je igrala v usodnih vojnih letih. Upropašča ga na račun interesov ožje klike, ki je sedla potprežljivemu Slovincu za vrat.

Berlin kot tak. V ostalem pa se je vse to zgodilo na podlagi sklepov KDK z dne 1. avgusta t. l.

Novinarji so se nadalje obrnili za mnenje na poslanca dr. Večeslava Vilderja, ki jim je izjavil sledeče:

»Po mojem prepričanju je brzojav dr. Popovića čisti odjek momentanega vtisa, ki ga je nanj napravil sklep HSS. Dr. Popović je v naših vrstah znan kot največji pobornik KDK in ma največ zaslug na njeni ustanovitvi. Mislim, da ga je najbolj razburilo to, da je HSS poslala svojo brzojavko v Berlin na lastno pest in ne na podlagi skupnega sklepa KDK.

Na vprašanje novinarjev, ali bo imelo to kakšne posledice, je dr. Vilder izjavil:

»Prerano je veselje onih, ki mislijo, da bo na tem vprašanju nastal kak spor v KDK. KDK je služna in bolj kompaktna kakor katerakoli srbijska stranka. Pazite dobro! KDK ni stranka a vendar je bolj složna, kakor srbijske stranke. Samo pogledjte demokrate ali še bolj radikale! Pri radikalih se vsak trenutek pojavljajo novi spori bodisi med pojedinci, bodisi med posameznimi skupinami v teh sporih se medsebojno tako ostro pobijajo kakor najbolj sovražne stranke.

»Dejstvo je — nadaljeval Vilder — da odhod dr. Krnjevića v Berlin in ona brzojavka nista sledila na podlagi formalnega sklepa KDK. To pa zaradi tega, ker KDK ni zbrana da bi mogla o tem sklepati. Toda dr. Krnjević je bil pred svojim odhodom pri g. Pribečeviću, ki torej ve za ta sklep. Prav tako je obvestil o tem koraku HSS g. Pribečevića tudi dr. Maček. V četrtek se bo na seji KDK v Ljubljani sklepalo še o ostrejših korakih KDK. Jasno je, da smo složni v tem, da je treba izkoristiti tudi ta forum (mednarodno parlamentarno

unijo), da se strga krinka lažnega parlamentarizma delegaciji okrnjene beograjske skupščine. V ostalem pa koraki HSS popolnoma odgovarjajo sklepom KDK z dne 1. avgusta, v katerih se naglašja, da sklepi Narodne skupščine v Beogradu niso veljavni, a pri tem se je baš mislilo na inozemstvo. Zato so preuranjene vse vesti o kakem nesoglasju v vrstah KDK.

Korošec že vihti svoj pendrek

Beograd, 21. avgusta. p. Ministrski predsednik dr. Korošec je dal novinarjem sledečo izjavo:

»Iz te (dr. Mačkove) izjave, kakor tudi iz iz prejšnjih izjav, ki so padle iz vrst HSS in KDK, se vidi, da na zvit način v nameri, da se izognejo odgovornosti, vodijo sistematično kampanjo proti državi kot celini in poskušajo v inozemstvu ponizati avtoriteto naše države. Tako početje ne bo in ne more ostati brez zakonitih posledic. Samo po sebi pa ne razume, da bosta odposlanca HSS še posebej odgovarjala za vsako svojo besedo in vsako dejanje v inozemstvu. O tem si ni treba varjati nikakih iluzij. Moram izjaviti, da obžalujem, da se propagira taka zabloda v svrhu, da se nekaj stori na korist Hrvatov ali katerega drugega dela države in naroda, na ta način, da delajo proti prestiju in ugledu države v inozemstvu.

Izmišljotine beograjske „Pravde“

Beograd, 21. avgusta p. Nocojšnja »Pravda« objavlja dolgo izjavo Svetozarja Pribečevića, ki se ostro obrača proti koraku predsedništva HSS. (G. Pribečević je nocoj izjavil našemu uredniku, ki ga je pozdravil na ljubljanskem kolodvoru, da je ta izjava prosta izmišljotina. Op. ur.)

Politični in drugi dogodki na Bledu

Kralj ponovno operiran. — Prihod vojnega ministra Hadžića. — Pribečevićev odhod v Zagreb. — Nove ponudbe radikalov in demokratov

Bled, 21. avgusta d. Kralj se je danes podvrnil drugi operaciji, ki je trajala precej dolgo, ki pa je popolnoma uspela.

Zanimivo je, da se do danes ni vršila nobena avdienca resornih ministrov ali politikov, ki so bile napovedane. Kralj je baie izjavil, da je na odhodu in da zato vsaj prve dni ne more sprejeti nobenih politikov.

Vojni minister general Hadžić, ki je včeraj prispel na Bled, se je nastanil v Parkhotelu. Danes je generala Hadžića obiskal bivši minister dr. Nikić, ki je imel z vojnimi ministrom daljši razgovor.

Zanimivo je, da general Hadžić do 18. ure še vedno ni bil sprejet v avdienci, čeprav se je že davi prijavil v gradšču Suvoboru. Kralj je popoldne bil

dalj časa na šetnji.

Svetozar Pribečević je odpotoval z nocojšnjim brzovlakom v Zagreb, da se udeleži zadušnice za Stj. Radićem. Vrne se po ljubljanski seji KDK v četrtek zvečer na Bled. Doznava se, da je danes prispel na Bled prof. Stanković, da v imenu vlade poskuša pridobiti Pribečevića za koalicio z radikali in demokrat.

Za četrtek je napovedan prihod predsednika vlade dr. Korošca. Govori se, da bo kralj v petek poklical v avdienco Svetozarja Pribečevića.

Danes so prispeli na Bled vesti iz Beograda, da je izbruhnil v KDK hud spor in da so v Beogradu prepričani, da pride do razkola. Te vesti so na Bledu bivaioči Srbijanci sprejeli z velikim zadoščenjem...

Slovinci in Kmečkodemokratska koalicija

Zanimiv članek zagrebških „Novosti“

Zagreb, 21. avgusta n. »Novosti« objavljajo uvodnik pod naslovom »Slovinci in KDK«. V tem članku pravijo med drugim: Po sestavi vlade »slovenskega premijera«, ki je bila sprejeta v vseh naših krajih kot provokacija vseh prečanov in zlasti Hrvatov, se je pojavilo na hrvatski strani mnogo upravičenih ugovorov proti politiki dr. Korošca in SLS, ki se je v usodnem času borbe za ravnopravnost vseh državljanov v naši državi postavila na stran beograjskih hegemonistov, namesto da bi podprla pokret KDK. Pod geslom, da sta vera in slovenska narodnost v nevarnosti, je zbrala SLS okoli sebe večino Slovencev. Njena dolga leta opozicija pa ni dovela do nobenega uspeha in slovenske kmečke množice so postajale vsled borbe čedalje bolj utrjene. Pretila je celo nevarnost, da popolnoma zapuste SLS. Zato je dr. Korošec izpremenil svojo taktiko in se je pričel približevati radikalom.

Umor od 20. junija je izzval tudi v Sloveniji globok vtis. Slovenski kmetje so šele sedaj spregledali, v kako družbo jih je privedla politika dr. Korošca. Vse obrambe in vsa pojasnila so ostala zaman. Čeprav se je »Slovenec« trudil dokazati, da je bil zločin samo delo posameznika, vendar ni mogel izbrisati težkega vtisa, da se SLS nahaja na strani, iz katere je izšel morilec. To žalostno dejstvo bi moglo postati nevarno za SLS. Da bi to odbili, so si izmislili kl-rikalci zares originalno idejo. V teku polemike je namreč prineslo ljubljansko »Jutro« karikaturu krvavega dr. Korošca s šajkačo in pendrekom, karikaturu, kakršnih je mnogo in zaradi katerih se ne dela nobeno vprašanje. Da odvrnejo pozornost od prave strani, so proglasili klerikalci to karikaturu kot veliko žalitev »voditelja slovenskega naroda«, ki zahteva zadoščenje. Niti to ni bilo dovolj. Oblastna odhoda, ljubljanski in mariborski, sta proglasila bojkot nad »Jutrom« in takoj za tem je bilo na stotine zborovanj po vsej Sloveniji, kjer se ni govorilo o zločinu v Narodni skupščini, temveč o dozdnevem zločinu »Jutra«...

Kot posledica nebratske politike slovenskih klerikalcev se je pojavila v nekaterih hrvatskih krajih težnja, da se bojkotira slovensko gospodarstvo. To je ne glede na gospodarske momente nepravilno in škodljivo tudi s čisto političnih razlogov. Kajti slovenski klerikalci se daleč ne predstavljajo vsega slovenskega naroda. Njegovi poslanci, narodni napredni Slovinci, člani KDK, čeprav jih je samo 5, s socialistom Petecjanom 6 predstavljajo nad 40 odstotkov slovenskih volilcev. KDK ima zlasti velik pomen za Slovenijo. Potom nie je ustvarjen stari ideal vseh iskrenih slovenskih naprednjakov, napredni blok. In tu so napredni Slovinci enodušni z brati Hrvati in prečanskimi Srbi, v njihovi upravičeni borbi za enakost in ravnopravnost vseh delov države. In končno v težnji za tako ureditev države, ki bo zagotovila tako stanje.

Posvetovanja demokratov

Beograd, 21. avgusta p. Danes popoldne in popoldne se je vršila konferenca vodstva Davidovičeve demokratske stranke. Popoldne so se vršila posvetovanja v demokratskem klubu, popoldne pa v kabinetu ministrstva javnih del. Konferenca je predsedoval Liuba Davidović. Razpravljali so o splošni situaciji. Največ se je govorilo o nameravanem nedeljskem shodu v Beogradu. Dočim so Davidović in njegova ožja okolica mnenja, da bo vsekarok kazalo čim prej javno nastopiti in na eni strani pojasniti do sedanjio politiko stranke, na drugi strani pa zavzeti primerno stališče glede zblizljanja S. KDK, je večina bila za to, da bi se shod odgodil tako dolgo, da bi bilo mogoče zavzeti povsem jasno stališče glede nadaljnjega razvoja dogodkov. Zlasti smatralo, da bi bilo potrebno počakati na nove sklepe KDK in na dogodke, ki jih je pričakovati v najbližjih dneh na Bledu. Konferenca se bo jutri nadaljevala. Po konferenci so bili i Davidović i ostali udeleženci konference do novinarjev zelo rezervirani.

Ne 7, temveč 32 milijonov preveč davkov!

V klerikalnem letu 1927. so vse druge pokrajine plačale manj davkov kakor l. 1926., samo Slovenija jih je plačala več, tako da je krivica še bolj očitna

Ugleden ljubljanski trgovec nam piše: »V nedeljski številki ste objavili podatke o davčni obremenitvi Slovenije v preteklem letu, iz katerih je razvidno, da je Slovenija lani, torej v letu, ko so bili klerikalci skoro neprestano v vladi, plačala skoro 7 milijonov Din več davkov kakor v letu 1926. Že to dejstvo je glede na trditve klerikalcev o njihovih zaslugah za znižanje davčnih bremen dovolj porazno, toda dejansko je povečanje davčnih bremen Slovenije navzlic blejskemu paktu še mnogo večje.

Slovenija je lani plačala na neposrednih davkih 228.648.200 Din, v l. 1926. pa 221.857.200 Din. V obeh postavkah so upoštevani tudi vplačila na davčne zaostanke, ki so se lani, ko je bilo s finančnim zakonom dovoljeno plačevanje davčnih zaostankov v obrokih, zmanjšala na 14.579.900 Din, dočim so leta 1926. znašala 25.543.700 Din. To zmanjšanje vplačil na davčne zaostanke pa ne pomeni zmanjšanje davčnih bremen, kajti ti zaostanki niso bili odpisani, temveč se je njihovo vplačilo le prelozilo na poznejši čas. Ker pa vsako leto nastajajo novi davčni zaostanki, je jasno, da se je s tem vsota davčnih zaostankov Slovenije le še povečala. Če pa pri primerjavi davčnih vplačil upoštevamo le vplačila na tekoče davke, ki edino morejo služiti kot merilo davčne obremenitve in davčne prakse, tedaj vidimo, da je bilo lani plačano na tekočih davkih 214.068.300 Din, v letu 1926. pa le 196.313.500 Din. Lani smo torej na tekočih davkih plačali skoro 18 milijonov dinarjev več kakor v letu 1926.

Toda tudi ta številka nam še ne poudarja prave slike o povečanju davčne

obremenitve Slovenije. Kdor zasleduje uradne podatke o donosu neposrednih davkov v vsej državi, ki se objavljajo v »Službenih novinah«, je opazil, da je bilo lani v vsej državi vplačanih na račun neposrednih davkov 1.705 milijonov dinarjev, v letu 1926. pa 1.840 milijonov dinarjev. Dočim so se torej lani vplačila na neposredne davke v vsej državi zmanjšala za 135 milijonov ali 7,3 odst., so se v Sloveniji pod klerikalnim protektoratom znatno povečala.

Kakor znano, so davčna bremena v naši državi skrajno nepravilno razdeljena na posamezne pokrajine. Povprečno plača prebivalec v Sloveniji 2 in četrtkrat toliko neposrednega davka, kakor prebivalec v Srbiji in Črni gori. Če bi razmerje med davčne obremenitve posameznih pokrajin iz l. 1926., ki je že itak na škodo Slovenije skrajno nepravilno, tudi v preteklem letu ostalo nespremenjeno in bi se skupno zmanjšanje davčne obremenitve v vsej državi za 135 milijonov ali 7,3 odst. enakomerno razdelilo na vse pokrajine, tedaj bi se morala tudi vplačila Slovenije zmanjšati za 7,3 odst., ne pa povečati. Vplačila Slovenije na tekoče neposredne davke bi morala torej znašati namesto 214.068.300 Din, kolikor so dejansko znašala, le 181.982.700 Din (7,3 odst. manj kakor v l. 1926., ko so znašala 196.313.528 Din). Lani je torej Slovenija plačala najmanj 32 milijonov dinarjev preveč neposrednih davkov in ne samo 7 milijonov, kakor ste izračunali vi.

Na to opozorite gospode od SLS, ki so imeli in še vedno imajo polna usta hvala o svoji ljubezni in svoji skrbi za Slovenijo in slovensko gospodarstvo.

Ljubljanski trgovec.

„Klerikalne stranke so največje škodljivke katoliške cerkve“

Uničujoča sodbja sarajevskega nadškofa dr. Šarića o naših klerikalcih in njihovi zlorabi vere

Sarajevo, 22. avgusta r. »Katoliški tednik«, organ sarajevskega nadškofa dr. Šarića objavlja uvodnik pod naslovom »Katoliški javnosti. — Jasna in odkritosrčna beseda, zakaj kritiziramo »Narodno politiko« in Hrvatsko ljudsko stranko?« Izvajanja »Katoliškega tednika« so izvalila veliko pozornost in jih radi aktualnosti ponatiskujejo skoro vsi hrvatski listi. »Katoliški tednik« piše med drugim:

»Hrvatska ljudska stranka izpoveduje o razmerju med vero in politiko in o razmerju med cerkveno in strankarsko politično akcijo naslednja načela: Ljudska stranka je »edina katoliška stranka« med Hrvati. »Katoličanu je mesto samo v njegovi katoliški stranki. Samo ob sebi se razume, da so člani društva katoliške akcije obenem člani ljudske stranke in da jim je to treba povedati ter na sebah agitirati za HPS. S tem se stranka nasilno predstavlja kot del cerkvene akcije, za kar naj nosi odgovornost in cerkev i duhovščina. Vseled tega se ji očita klerikalizem in to s polno upravičenostjo. Verniki drugih strank izjavljajo zaupanje do svojega duševnega očeta, kor se ta v mnogih slučajih vsled napakega pojmovanja katoliške »dolžnosti« izpremlja v strankarsko političnega agitatorja. Kako ironično zveni katoliška vezanost ljudske stranke sedaj, ko vodi politiko, ki je glede stališča do Beograda tako različna od teženj ogromne večine Hrvatov! Kako zveni dvakrat ironično, kadar ta stranka piše: »Nam Hrvatim, ljudskim in pravim katoličanom ne drugje mesta kakor tam, kjer je sedaj dr. Kerševac«.

»Proč sabo imamo tedaj stranko, ki že po svoji sestavi nasprotuje temeljnim katoliškim in cerkvenim načelom. Kakor je stranka proti veri, ako vnaša v svoj pro-

gram točke, ki nasprotujejo cerkvenemu pravu in svobodi in kadar glasuje v parlamentu za take teženje, tako je proti veri tudi stranka, ki se na nezakonit in kriv način meša z vero, kar je slučaj pri HPS. Ker pa nima niti ena hrvatska stranka posebnih proticerkvenih programskih točk in ker nadalje Hrvatska ljudska stranka uporno in vztrajno izpoveduje navedena kriva načela kot temeljni del svojega programa, je jasno, da tvori kot plevel cerkvenega telesa za vero in cerkev večjo nevarnost, kakor vse ostale hrvatske stranke. Da se pa ta nevarnost že doslej ni upravljal katastrofalno pojavila, tiči vzrok v krmežljivosti Hrvatske ljudske stranke.«

Kar je upravičeno napisalo glasilo nadškofa dr. Šarića na naslov hrvatskih klerikalcev, velja v enaki ali še večji meri za slovenske klerikalce, ki še na bolj grd in brezvesten način zlorabljajo vero za svojo umazano strankarsko nameno.

Dr. Srškić proti vladi

Sarajevo, 21. avgusta. Značilna je izjava, ki jo je včeraj dal dr. Srškić novinarjem z ozirom na svoje pomirjenje z dr. Andrićem. Dr. Srškić pravi, da se ni pomiril z dr. Andrićem, ker z njim sploh ni bil sprt, ako pa se skuša to njegovo mnenje tolmачiti v tem smislu, da je spremenil svoje stališče napram četvrtini koaliciji, potem more svobodno izjaviti, da ni treba ločevati nobenega tekega pomirjenja, ker se ni nikdar zani trudil. Kolikor je obveščen, se večina radikalnih organizacij v Bosni in Hercegovini popolnoma strinja z njegovim zadržanim in stališčem, ki ga je zavzel napram četvrtini koaliciji in ki ga ne misli izpremeniti.

Štirinajstdnevna Radičeve smrti

Zagreb, 21. avgusta. Č. Jutri ob 9. uri se vrši v katedrali svečani rekvijem za pokojnim Stjepanom Radićem. Cerkevne obrede bo opravil nadškof Bauer, rekvijemu bodo prisostvovali številne deputacije ter vodstvo KDK z obema predsednikoma Pribečevićem in Mačkem. Vse trgovine in javni lokali na Hrvatskem bodo od 10. do 12. ure zaprti, vsa industrijska podjetja ustavijo ob 10. obrat za 10 minut ter proslavijo spomin na Radića s tujanjem siren.

Blairov demanti

New York, 21. avgusta. S. Blairova bančna skupina demantira v nekaterih listih razširjeno vest, da bo posojilo v znesku 53 milijonov dolarjev za Jugoslavijo izplačano na prihodnjem letu. Definitiven sklep še ni storjen, vsekakor pa bi prišli v poštev zaenkrat samo delni zneski iz vsote.

Danes bo izročen odgovor Italiji

Beograd, 21. avgusta. p. Kakor se izve iz krogov zunanjega ministrstva, bo naša vlada jutri odgovorila na italijansko protestno pismo. Danes so v zunanjem ministristvu sestavili odgovor, ki ga mora jutri odobriti še ministrski svet.

Fašisti so nezadovoljni s Pribečevićem

Rim, 21. avgusta. V Italijanskem tisku se v zadnjih dnevih množijo napadi na Svetozarja Pribečevića, voditelja KDK. Listi mu očitajo, da je nepopolnijiš Italijolob in pripisujejo njemu ter glasilo njegove stranke krivdno za zadnje protitalijanske demonstracije v Dalmaciji. Milanski »Secolo Sera« pa ga danes napada, ker se je odločno izjavil za državno edinstvo. Listi trdijo, da hoče Pribečević izigrati Hrvate.

Kralj Skanderbeg III.

Tirana, 21. avgusta. Albanski tiskovni urad je poslal včeraj vsem večjim listom in poročalskim agencijam v inozemstvu nastopno brzojavko: Danes se je vršilo veliko zborovanje, na katerem je celokupno prebivalstvo Tirane in okolice z velikim navdušenjem izrazilo željo, naj bi se v Albaniji uvedel monarhistični režim in ponudila predsedniku Ahmedu begu Zogu koroza kot priznanje za velike zasluge, ki si jih je pridobil za državo. Temu primeru pristojice je sledila vsa provinca, kjer so se vršila slična zborovanja, ki so potekala popolnoma v miru. Kakor se izve, se bo Ahmed beg Zogu kot kralj imenoval Skanderbeg III.

Kako postopa Koroščeva politika z nacionalističnimi ljudmi

Sibenik, 21. avgusta. Včeraj so semkaj pripeljali iz Splita v spremstvu splitskih policajev 6 delavcev, ki so osumljeni, da so se udeležili demonstracij proti netranskimi konvencijam. Vselej česar so bili izgnani iz splitske občine. Vsi so bili ukinjeni v verige, kakor najhujši zločinci.

Londonške „Times“ proti Vukičeviću

Ugledni londonski list »Times« posveča v zadnjem času veliko pozornost dogodkom na Balkanu, zlasti pa v Jugoslaviji. Dočim je prinašal ta list doslej le slučajnostne prispevke in je večinoma črpal svoje informacije iz vladnih komunikacij, je poslal sedaj v Beograd svojega lastnega poročevalca. Posledica tega je, da zelo objektivno presoja položaj in pravilno ocenjuje borbo, ki jo vodi KDK. V svoji včerajšnji številki objavlja obširno poročilo svojega dopisnika vod naslovom »Srbsko-hrvatski spor — velika delikatna situacija«. V članku stoji med drugim:

»Sedaj, ko je Stjepan Radić v grobu in ko je odšla okrvavljena Narodna skupščina na odmor, je precej upanja, da se bodo duhovni pomirili, če Srbi ne bodo začeli s političnimi aretacijami na Hrvatskem.

Bilo je v Beogradu mnogo ljudi, ki so se zavzemali za izvajanje zakona o zaščiti države. Aretirali bi se naj vseh 85 poslancev KDK in stvar bi bila po njihovem končana. Zagrebški politiki so to nevarnost pravilno ocenili in jo spretno parirali. Izogibali so se dosledno vsemu, kar bi se moglo označiti za veleizdajstvo in kar bi omogočilo beograjskim vlastodržcem, da izvedejo svoje načrte in namere. Povsod in ob vsaki priliki so podčrtali, da niso separatisti in da hoče enotno državo, vendar pa bolje organizirano in bolje upravljeno.

»Danes je jasno, da bo borba KDK ostala v mejah zakonov in da ne bo prišlo do nikakega pasivnega odpora. Zdi se, da je vodstvo KDK samo izdalo navodila, naj se ne prireduje do nadaljnjega nikakoli protestni slodi, da bi ne prišlo do nekih incidentov in spopadov z oblastmi. V taki situaciji bo »akcionaršem« v Beogradu zelo težko le »neza izmed Hrvatov prijeti zaradi dozdevne veleizdaje. Če bodo stvari ostale še mesec dni tako, kakor so sedaj, potem bo mogoče najti pot do sporazuma.«

»Glavna ovira sporazuma«, piše dalje »Times«, je danes Vukičević, bivši ministrski predsednik, in skupina njegovih pristašev v radikalni stranki, ki sodelujejo v sedanjih vladi in kontrolirajo njeno politiko. Vukičević je pred vsemi drugimi najbolj odgovoren za poslabšanje odnosov med Hrvatsko in Srbijo in je on v glavnem kriv, da so se bivše avstrovske pokrajine združile proti Beogradu. Pokojni Stjepan Radić ni hotel imeti z Vukičevićem nikakega posla in tudi sedaj, ko je Radić mrtev, noče imeti KDK z njim nikakih stikov.

»Na največjo nesrečo pa Vukičević in njegova okolica tega nečeta razumeje. Prepričana sta, da ima vsak človek, zlasti pa vsak politik svojo ceno, in še danes mislita, da je samo vprašanje dobre ponudbe, kako je mogoče ustvariti sporazum med Beogradom in Zagrebom, ali z drugimi besedami, Vukičević misli, da se bodo dali hrvatski voditelji od njega kupiti! Računalo tudi s tem, da bo prišlo po Radičevi smrti v KDK do nesoglasij. Prepričani pa so tudi o tem, da se bo moral vsakdo, ki bo govoril v imenu Hrvatov, pogajati z onimi, ki imajo v Beogradu v svojih rokah oblast. Zamisljalo si, da jim je treba ostati samo tam, kjer so, to je na oblasti, pa bodo ostali gospodari situacije. Toda jasno je, da je zelo malo izgledov, da se bo situacija zboljšala, dokler ne sedanjí režim na krmilu.«

Kriza v Ferijalnem savezu

Beograd, 21. avgusta. Na kongresu Ferijalnega saveza je nastal med centralno upravo saveza in delegati zagrebške oblasti spor, zaradi katerega so Zagrebčani včeraj zapustili kongres in izjavili, da ne priznavajo njegovih sklepov. Ta spor izvira, kakor znano že iz prejšnjega časa. Zastopniki zagrebške oblasti so trdili, da je delo centralne uprave nepravilno, da so številke fiktivne, ter so zahtevali, naj se centralna uprava izroči sodišču. Centralna uprava je na vse to odgovorila s suspendiranjem vse uprave zagrebške oblasti in je postavila svo ige komisarija. Člani oblastne uprave so postavili na stališče, da nasprotuje ta člen centralne uprave pravilom Ferijalnega saveza, ker ni v njih nikjer določena možnost suspendiranja uprave ter so se pritožili na ministrstvo prosvete, ki je pristojna vrhovna oblast za Ferijalni savez. Centralna uprava je svoje postopanje motivirala s tem, da izjava uprava zagrebške oblasti separatistično politiko, kar pa uprava zagrebške oblasti kategorično zavrača. Tako se je zgodilo, da delegatom zagrebške oblasti niso bili verifikirani mandati, niti jim ni bilo dovoljeno sodelovanje na kongresu. Dovoljeno jim niti ni bilo, da bi prečitli deklaracijo, v kateri najslužijo svoje stališče. Zagrebški delegati so z ozirom na to sklenili, da zapuste kongres ter so izjavili, da ne priznavajo njegovih sklepov.

Kraljevski sejem v Zagrebu

Zagreb, 21. avgusta. Včeraj se je v Zagrebu pričel tako zvan kraljevski sejem, ki izkazuje rekordno udeležbo med vsemi sejmi po svetovni vojni. Obiskalo ga je tokom dneva preko 100 tisoč ljudi. Prodajalcev raznega blaga, raznih kmetijskih proizvodov in obrtnih izdelkov je okoli 5000. Mnogoštevilno so zastopani letos starinarji. Na sejem je bilo prignane tudi izredno mnogo živine. Prignali so 384 bikov, od katerih je eden tehtal 900 kg. Krav je bilo 1614, telci in telet okoli 800, žrebecev 44, konj 2255, žrebet 679, prašičev izpod enega leta starosti 947, aad eno leto starih pa samo 219. Razen tega je bilo na sejm 120 ovac in 170 koz. Zaradi velike suše niso pripeljali toliko svin, kakor običajno, vendar pa ga je bilo 338 vozov in 32 vozov elame. Pripeljanih je bilo tudi 208 vozov drv in 18 vozov deteljine. Malo pa je poljedelskih proizvodov: 5 vozov krompirja, 6 vozov čebule in 18 vozov zelja. Cene so enake, kakor so bile v tedenskih sejmih. Živine je nakupila doslej Avstrija 25 vagonov, Italija 82 vagonov, nekaj pa tudi Češkoslovaška in Nemčija.

Impozantna Venizelosova zmaga

Venizelosova republikanska stranka dobila 227, celokupna opozicija pa samo 23 mandata. — Venizelosovi načrti za povzdigo grškega prestiža. — Rojalisti popolnoma poraženi

Atene, 21. avgusta. Dasi volilni izidi še niso uradno objavljeni, je vendar volilna zmaga Venizelosa že sedaj tako pretežna, da prekaša vsa pričakovanja. Venizelos dobi v novi zbornici 227, rojalistična ljudska stranka 14, napredna stranka Kafandaris 4, Panagolosova stranka 1 in komunisti 4 mandate.

Venizelos je izrazil vašemu dopisniku veliko zadovoljstvo nad doseženimi uspehi in pristavil, da je ta volilna zmaga največje zadoščenje, kar ga je doživel v svojem dolgem političnem življenju. Poleg veselja pa prevzema sedaj najdalekosežnejše obveznosti in veliko odgovornost. Prva njegova naloga in naloga liberalne stranke bo, da zagotovi mir v notranjosti in privede grški narod v boljšo bodočnost. Venizelos je odločen, da bo nespremenljivo izvedel načrt, ki ga je predložil svojim volilcem. Pri tem se zaveda, da mu bo pretežna večina in skoraj popolno zaupanje naroda olajšalo izvajanje programa. Venizelos se smatra namram grškemu narodu dolžnega izpolniti vse svoje obljube ter mu zagurati trajen

mir in možnost nadaljnjega gospodarskega razvoja. Z današnjim dnem pričanja Venizelos izvaja veliko delo za tako bodočnost grškega naroda, kakor jo zasluži po svoji veliki preteklosti. Venizelos upa, da bo v par letih dvignil Grčijo zopet na višino svoječasne politične moči.

Nato je posetil vaš dopisnik načelnika rojalistične stranke Kaldaris, ki leži z mrzlico v postelji. Kaldaris je izjavil, da je rojalistična stranka izgubila vse in da pomeni izid parlamentarnih volitev njen poraz na celi črti. Nosilec liste, bivši ministrski predsednik Streit, je ravno takrat telefoniral iz Patrasa, da je tudi tamkaj rojalistična lista popolnoma propadla. V Patrasu je bilo prej središče rojalistov. Tudi rojalistični Krf je volil samo Venizelosa. Republikanska zmaga je tako velika, da je rojalistična stranka za vedno brez moči.

Bivši prometni minister in načelnik stranke zmernih rojalistov general Metaxas je sporočil, da se definitivno umakne iz političnega življenja.

Priprave za podpis protivojnega pakta končane

Pakt bo podpisalo petnajst narodov. — Svečan sprejem ameriškega državnega tajnika Kelloga v Franciji

London, 21. avgusta (lo.) Kakor poročajo, so priprave za podpis Kellogovega protivojnega pakta v Parizu končane. Pakt bo podpisalo prihodnji ponedeljek 15. narodov. V imenu Anglije bo podpisal pakt namestu obolelega zunanjega ministra Chamberlaina lord Cushendun, ki odpotuje v Pariz v nedeljo. Tamkaj ostane do srede, nakar se odpelje v Ženevo, kjer bo vodil angleško delegacijo na zasedanju Društva narodov. Pri podpisu protivojnega pakta v Parizu bo zastopal Irsko predsednik Cosgrave. V Parizu se sešestane Cosgrave z ameriškim državnim tajnikom Kellogom in se vrne z njim v Dublin, kjer bo Kellog gost irske države.

Pariz, 21. avgusta. Državnega tajnika Kelloga bo pri prihodu v le Havre sprejel župan, bivši minister trgovske

mornarice Leon Meyer. Župan bo izročil Kellogu v imenu prebivalstva zlato nalivno pero, na katerem je vdelan mestni grb, ki ga obdajata bršljan in lovor. Na držalu je napis: Mesto le Havre velikemu delavcu za mir, njegovi eksklenci g. Kellogu v avgustu 1928. Na etuiju, ki je tudi lepo okrašen, je napis: »Si vis pacem, para pacem!« Mestni župan bo izrazil Kellogu željo, naj bi on kakor tudi ostali zastopniki držav s tem ravnim peresom podpisali protivojno pogodbo, nakar naj bi pero shranil Kellog kot spomin na ta zgodovinski dogodek.

New York, 21. avgusta. »New York Times« se prejele s parnika »Il de France« brzojavko, ki zatrjuje, da državni tajnik Kellog ob priliki obiska v Parizu in Dublinu ne bo obiskal Londona.

Medparlamentarna konferenca v Berlinu

Berlin, 21. avgusta. Na današnji prvi seji komisije za gospodarska in finančna vprašanja medparlamentarne unije je najprej upotvil bivši nizozemski minister Tub, da so vsi člani komisije, zastopniki kakih 15 evropskih in ameriških parlamentov, zadovoljni, da se debate vrše v nemškem jeziku. V razpravi se je največ govorilo o uspehih, ki so jih dosegli sklepi mednarodne gospodarske konference v trnovski politiki.

Berlin, 21. avgusta. g. Kongres medparlamentarne unije je bil danes odprt s zasedanjem raznih odborov. Dočim je dopoldne zboroval odbor za gospodarska in finančna vprašanja, so se popoldne sestali odbori za kolonialna vprašanja in razorožitve. Državni zbor, kjer se bo jutri vršila svečana otvoritev kongresa, je slavnostno okrašen. Po kulorjih so razobešene državne zastave 37 narodov, ki se udeležujejo kongresa.

Vojno ognjišče sredi Evrope

Budimpešta, 21. avgusta. V okvirju včerajšnje Stefanove proslave je bil izročen prestolici na Trgu svobode drog za zastavo, na katerem je bila obešena madžarska zastava na pol droga. Pri tej priliki je imel poslanec Urmanczy navdušen govor, v katerem je med drugim izjavil: »Na vrhu droga je roka, ki se dviga za prisego. Ta roka me spominja, da ne smemo odstopiti niti pedeni madžarskih tal. Nikakor ne fajmo, da pomenimo v središču Evrope ognjišče in vojno nevarnost!«

Italijanski pogoji za razorožitev na morju

Milan, 21. avgusta. d. Admiral Gernet pošliza v »Giornale d'Italia« s francoskimi listi o vprašanju enakosti francoskih in italijanskih oborožitev na morju ter povdarja, da je Italija pripravljena razorožiti, če njene mornarice ne bo prekašala nobena izmed evropskih kontinentalnih sil. Položaj Italije ob Sredozemskem morju in njen izvor po morju bi bila ogrožena, če bi odresali pot po morju. Temu nasproti Francija nima samo večjega bogastva na kopnem, temveč tudi možnost, da bi v primeru vojne v Sredozemskem morju dobivala živž z atlantske obale.

Lyon, 21. avgusta. d. V visokih avstrijskih dolinah so se pričeli pod poveljstvom maršala Petaina manovri, ki bodo trajali več dni.

Čsl. in trgovina z Rusijo

Praga, 21. avgusta. h. Trgovska zbornica v Olomoucu bo v prihodnjih dnevih izdala v imenu vseh trgovskih zbornic Češkoslovaške pregled naziranja trgovskih in industrijskih krogov v vprašanje sklenitve trgovinske pogodbe s sovjetskimi Rusiji. Na podlagi tega bo podala kolektivno mnenje trgovskih zbornic o tem vprašanju.

General Čangkašek resno obolen

Čanghaj, 21. avgusta. (be.) Vrhovni poveljnik japonske vojske Čangkašek je resno obolen in je bil prepeljan v evakuačno bolnišnico.

Zanimive konfinacije v Italiji

Rim, 21. avgusta. o. Listi objavljajo v zadnjem času čisto poročila o konfinacijah oduhrav in veriznikov, ki jih politične oblasti pošiljajo za več let kot družbi nevarne elemente na otoke. Včasih zadene konfinacijski ukrep tudi kakega zdravnika ali babico zaradi slavnosti. Nekaj novega v teh poročilih je vest, da je pokrajinska komisija v Ascoli Piceno konfinirala za dve leti soferja Cattania, ker je večkrat s preveliko brzino vozil svoj avtobus, skušal tekmovali s turističnimi avtomobili in izpostavljati s tem potnike življenjski nevarnosti.

Usoda prekoceanskih letalcev

New York, 21. avgusta. g. Tukaj so izgubili vsako nado, da bi našli ameriška oceanska letalca Cahella in Cramerja. V Kodanju pa smatrajo, da ni izključeno, da sta oba letalca pristala na Grenlandu. Načelnik monopolne uprave v Kodanju je sklical danes dopolne sejo, kjer se je razpravljalo o reševalni akciji. Smatrajo, da bodo raziskovanja zelo otežkočena, ker so morali letalci, ako so hoteli pristati v Grenlandiji, leteti vsaj 200 km v notranost dežele. Po vsej priliki bo trajalo več tednov, preden bodo prišle kake vesti o njih.

Okrožni urad v Mostarju ostane

Beograd, 21. avgusta. d. Minister za socialno politiko Barić je odločil, da ostane okrožni urad za zavarovanje delavcev v Mostarju še nadalje in da se ne ukine, kakor je bil sklenil Osrednji urad v Zagrebu.

Gozdni požar v Dalmaciji

Sibenik, 21. avgusta. n. Preteklo noč je nastal velik požar v borovih gozdovih ne daleč od Ponkovića. Alarmiranemu očetuštstvu in prebivalstvu se je posrečilo danes požar lokalizirati.

Smrt italijanskega državnika

Rim, 21. avgusta. o. Bivši minister Vincenzo Riccio je včeraj umrl. Bil je član kabineta Salandra ob vstopu Italije v vojno.

Smrt ameriškega diplomata

Washington, 21. avgusta. (be.) Bivši ameriški poslanec v Londonu Georg Harvey je umrl.

Turnir v Kissingenu

Kissingen, 21. avgusta. Današnja deveta runda je prinesla nekaj izpremenb v tabeli. Bogoljubov je izgubil (njegov prvi poraz) proti Capablanco. Čezraj je petiča stala na remisu, a je Bogoljubov v nazadnji napravil napako, ki jo je Kabanec spretno izabil. S tem je Capablanca zmanjšal diferenco, ki ga je ločila od prvega v tabeli, na polovico točke. Euwe je zmagal nad Miesesom, Tartakover nad Marshallom in Niemcoviž nad Tarraschem. Partiji Réti — Rubinstein in Spielmann — Yates sta se končali neodločeno. — Stane pa devetom kola: Bogoljubov 6½, Capablanca, Euwe 6, Marshall, Niemcoviž, Rubinstein, Spielmann, Tartakover 4½, Réti 4, Tarrasch 3½, Yates 3, Mieses 2½.

Domače vesti

* **Zbori KDK v mariborski oblasti.** V nedeljo 26. avgusta se bosta vršila velika okrajna zborna KDK in sicer ob 10. dopoldne v dvorani hotela Beograd v Slovenski Bistrici, ob 1. uri popoldne pa v dvorani Narodnega doma v Konjicah. Na obeh zborih poročata narodna poslanca gg. Ivan Pucelj in dr. Ljudevit Pivko. Sodelujoči pri prijatelji KDK so vabljeni k mnogobrojni udeležbi!

* **Zadušnica za Stjepana Radića.** V zagrebški stolni cerkvi se bo danes vršila zadušnica za blagopokojnega Stjepana Radića, katere se bo udeležil nadškof dr. Bauer ob veliki asistenci. Svečani zadušni prisostvuje rodbina pokojnikova, poslanci KD koalicijske, zagrebški občinski svet ter zastopniki korporacij in društev. Trgovine bodo od 9. do 11. ure zaprte.

* **Provokacije ne prenehajo.** Iz Boke Kotorske poročajo: Četudi se je ob priliki smrti Stjepana Radića vsa Boka zadržala povsem korektno, se je vendar pripetila grda provokacija. Uradnik Ilija Pašović iz Beograda, ki je zaposlen pri trasiranju železniške proge, se je izražal skrajno žaljivo o Hrvatih in o pokojnem Radiću. Le malo je manjkalo, da ga ni ljudstvo linčalo. Policija ga je aretirala in obsodila na osem dni zapora.

* **Japonski diplomat v Zagrebu.** V nedeljo je v Zagreb prišel japonski poslanik za Čehoslovansko pooblaščen minister Salto Kiuro ter se nastanil v hotelu »Esplanade«. Japonski diplomat si je ogledal Zagreb in njegovo okolico. Mudi se je v Zagrebu in v privatnih zadevah in se je večer vrnil v Prago.

* **Odkritje spomenika kralju Petru v Nevesinju.** Dne 28. avgusta bo v Nevesinju na slavnostni način odkrit spomenik kralju Petru in hercegovski vstaji, ki so padli leta 1875. Pripravljalni odbor pozivlja vsa hercegovinska društva, da pošljejo k slavnosti odkritja spomenika svoje delegate in tako posvedočijo nacionalni značaj te svečanosti.

* **Legitimacije za trgovske potnike.** Včerajšnji »Slovenec« prinaša brzojavko iz Beograda, po kateri je trgovski minister izdal naredbo, da morajo vsi trgovski potniki imeti posebne legitimacije od trgovskega ministrstva. Ta vest je med interesi povzročila zmešnjava ker je znano, da je bila tozadevna naredba objavljena že 4. t. m. v »Slovenih novinah« in smo o njej že ponovno in obširno poročali. V pojasnili prizadetih sporočamo, da je vest »Slovenca« netočna in da so po objavi naredbe iz trgovske zbornice upravičene izdajati te legitimacije na prošnjo lastnika podjetja.

* **Kongres Saveza propagande SHS.** Kakor že omenjeno, se bo v dneih 8., 9. in 10. septembra na Sušaku vršil kongres za ustanovitev »Saveza propagande SHS«. Obenem se ustanovi tudi list »Jugoslovenska propaganda«. Kongres se bo vršil na krovu luksuznega parobroda, ki bo ob obali plovil od Sušaka do Raba in nazaj. Povabljeni so direktorji in upravniki časopisov v SHS, direktorji reklamnih in grafičnih zavodov in drugi interesi. Troški za popolno oskrbo, prenočišče, ladje in avtomobilov znaša za vse tri dni 450 Din. Na železnici je dovoljena polovična vozna cena. Prijave se sprejemajo do 1. septembra pri Savezu na Sušaku, Tomislavova ulica 1.

* **V našo državljansko zvezo so sprejeti:** Inženjerski kandidat Franc Korošič v Ljubljani, učitelj Josip Mislej v Tinju, učiteljica Matilda Bauer v Ljubljani in posestnik Fr. Vuga v Ljubljani.

* **Solstvo in sokolski zlet v Skoplju.** Ustrezajoči prošnji Jugoslovenskega sokolskega saveza v Ljubljani glede udeležbe pri šestem pokrajinskem sokolskem zletu v Skoplju je ministrstvo prosvete odredilo, da nobena šola v Skoplju ne sme pričeti s poukom pred 13. septembrom; da se vsem učiteljem in učencem šol v Južni Srbiji dovoli dopust v dneih 6., 7. in 8. septembra v svrhu udeležbe na sokolskem zletu; da se vsem direktorjem srednjih in upraviteljem osnovnih šol v Južni Srbiji priporoča, da po možnosti sodelujejo pri pripravi zleta in da dijakom srednjih šol, ki so člani Sokola, omogočijo udeležbo na zletu na ta način, da jim dovolijo dopust za dobo od 2. do 10. septembra.

* **Revija slovenskih narodnih noš** priredi slovensko žensko ob času jesenske razstave od 1. do 10. septembra v Ljubljani na velesejmu. Tekmovanje narodnih noš, združeno z obhodom po mestu pa bo na nedeljo 2. septembra. Ta prireditev, ki mora biti ponos naših žena širom Slovenije in dokaz lepote in umetnih naših narodnih noš, bo gotovo kar najlepše uspela. Treba pa je, da javnost delavne prireditelje dopre z vse strani in skrbi, da tudi moška narodna noša ne izostane. Stajarska, Koroška, Prekmurska, Tržaška okolica, Belokrajina, ta dan je vaš, zastopajte ga častno. Vse priloge in dopise je nasloviti na urad Ljubljanskega velesejma.

* **Nagradno tekmovalje slovenskih harmonikarjev.** Na letošnjem jesenskem velesejmu se bo vršilo tudi zanimivo tekmovalje naših harmonikarjev. Uprava velesejma je določila za to prireditev sledeče: Tekmovanje se vrši v nedeljo, dne 9. septembra t. l. Začetek ob 9. uri dopoldne: popoldanski začetek ob pol 3. uri. Vsak tekmovalec naj se ob prihodu na velesejem javi ocenjevalni komisiji, kjer dobi tekmovalno številko. Tekmuje se lahko v dveh kategorijah: a) v lažji, z navadno, diatonično harmoniko. b) v težji s kromatično harmoniko. Vsem izdelovalcem in trgovcem godbenih instrumentov kakor tudi njih svojim in nastavljenim je tekmovalje zabranjeno. Vsak tekmovalec izra pred ocenjevalno komisijo dva poljubna komada. Tekmovalci z dobrim uspehom igrajo pri izbiri tekmi še en komad. Ocenjevalo se bo igranje na navadne harmonike zase, in na kromatični harmoniki zase. Za zmagovalce so predvidene lepe nagrade in

sicer več dobrih in dragocenih harmonik, kovčegi za harmonike itd. Tudi se bodo dobrim igralcem izdale častne diplome. Tekmuje se samo na harmoniki. Spremljevanje s kitaro, citrami ali drugimi instrumenti ni dovoljeno. Vsak tekmovalec mora javiti do 27. avgusta t. l. velesejemski upravi v Ljubljani: a) svoje točno ime in naslov; b) v kateri kategoriji želi tekmovali, v lažji, težji ali v obeh; c) ali bo igral na svoji harmoniki, ali na izposojeni, katero mu preskrbi ocenjevalna komisija; d) želi tekmovali dne 9. septembra dopoldne ali popoldne.

* **Razstava društva Zoo** na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani bo obsegala nad 200 različnih živali. V prostornih kletkah med bujnim zelenjem bodo razstavljene ptice, v miznih terarijih kače in kuščarje, v večjih in manjših akvarijih pa pupki ter domače in eksotične ribe.

* **Smotra psov na Bledu** dne 26. t. m. utegne biti vrlo zanimiva. Dosedaj je prilaženih nad 50 psov različnih pasem. Smotra se bo vršila na Milnem nasproti hotelu »Petra« na vrtu ljubljanskega trgovca g. Štupice. Pričetek ob 9. Opozarjamo ljubitelje Zpsov sploh, zlasti pa lovce radoviliškega okraja, Tržiča, Bohinja in Jesenice, naj ne zamude te prilike. Če drugega ne, bodo vsaj videli nekaj prav lepih čistokrvnih psov, ki pridejo iz najrazličnejših krajev Slovenije; razen tega pa zvedo nepristransko strokovno oceno četveronožcev. Ocena bo izražena v pentljah, ki se prveže pesu na ovratnik. Pentlje bodo raznih barv in sicer znači modra odlično; rdeča prav dobro, rumena dobro, zelena povoljno, bela zadostno. Smotra se bo vršila ob vsakem vremenu. Psi, ki so bili prijavljeni do 20. t. m. pridejo v seznam. To pa naj nikogar ne moti, da bi zaradi tega ostal doma, ker ni svojega psa pravočasno prijavil. Dostupne so namreč prijave tudi tik pred pričetkom smotre. Pojasnila daje odbor KLB ali Jugoslovanski kinološki savez, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 12.

Premog — drva — koks — kovaški premog — oglje — ILIRIJA, Vilharjeva c. za Gl. kol. — Kralja Petra trg 8, Miklošičeva c. 4. Tel. 2820. —

* **O nujni pomoči zaslužnjim bratom** je bilo govora v našem nedeljskem listu in smo prepričani, da so bile tiste besede govorne iz srca vsega našega naroda. Preko vseh političnih bojov je ves naš narod edin in složen vselej, kadar gre za one naše nesrečne brate, ki jih je kruta usoda odtrgala od ostalega naroda in jih izročila na milost in nemilost tujemu raznarodovalnemu pohlepu. Ko gre za to, da se pomaga njim, izgine vse, kar nas loči, in vse nas navda edina misel, kaj naj storimo, da njim olajšamo njihovo gorje, da jim vlijemo v srce novega poguma za nadaljnjo vztrajanje v njihovi težki borbi, vse dotle, ko tudi njim napoči dan odrešenja. Danes, ko vidimo, da so za naš narod pod Italijo prišli naravnost strahoviti časi, ko vidimo, da sega fašizem že po zadnjih ostankih nekdanjega bujnega našega narodnega življenja, po zadnjih ostanki naših narodnih osebnosti na Primorskem, da pretvori to našo zemljo v čisto italijansko pokrajino, smo vsi edini v prepričanju, da je naša pomoč zatranim bratom nujno, nujno potrebna, da tu ne gre odlašati, da mora vstati ves naš narod složen in edin njim v pomoč. Treba je, da njemu in mučiteljem jasno povemo in pokažemo, da smo pripravljeni žrtvovati vse, kar je v naših močeh, da se obrnimo v življenje ta veja našega narodnega drevesa, da naš narod na Primorskem ni prepuščen sam sebi in svoji usodi, temveč da stoji za njim v celoti vse ostali del naroda, kateremu je bila usoda milejša in mu je naklonila svobodno življenje v svobodni domovini. Zato z radostjo pozdravljamo zamisel, da se priredi dan, ko naj vse naš narod z besedo in dejanjem manifestira svojo neomajno zvestobo trpečim bratom onstran meje. Z besedo in dejanjem, da bodo vedeli oni, da jih nismo pozabili. Dan za naše zatirane brate!

* **Letošnja sezona na gornjem Jadranu.** Zveza za pospeševanje turizma na gornjem Jadranu je bila te dni sklicana na sejo, na kateri je upravitelj Zveze g. Paravič poročal o stanju letošnje sezone. Po izčrpnih debati se je ugotovilo, da je na vsem hrvatskem Primorju letošnja sezona v splošnem slabejša, kakor je bila lanska, kar se pripisuje dejstvu, da se je sezona zaradi neugodne pomladi pozno pričela, pa tudi neurejenimi prilikami v naši državi, kar je pri kopaliskih gostih izzvalo bojazen ter so našo rivijero zapustili ali pa sploh niso prišli, čeravno so svoj prihod priglasili. Po vseh dosedanjih prvih in velikem zanimanju pa je upati, da bo letošnja jesenska sezona izredno uspešna.

* **Strašna avijonska nesreča v Sentu.** V Sentu se je preteklo nedeljo vršil letalski miting, pri katerem se je pripetila težka nesreča. Aparat tipa »Brandenburg št. 19.« ki ga je vodil pilot-narednik Avgust Kresnik se je spustil nizko nad občinstvom. Vojak, ki so bili tamkaj zbrani, so se — videč nevarnost — vrgli na tla, 15 letnemu vajencu Kolomanu Vizelu pa je aeroplan gladko odrezal glavo, potem pa se zopet dvignil v višavo. Narednik je nesrečo opazil šele, ko je prišel na tla. Miting je bil takoj zaključen. Uvedena je preiskava.

* **Velika delavčevica v Pirotu.** V Pirotu je bil aretiran arhivar tamkajšnje finančne uprave Milivoj Nikolić, ker je osumljen delavčevice v znesku pol milijona dinarjev. Nikolić je živel zelo potratno in je zlasti v ženski družbi zapravil mnogo denarja, četudi je oženjen in oče štirih otrok. Policija je našla v njegovem stanovanju nad 30 kompletnih oblek in mnogo čevljev, na vrtu pa je imel zakopanih 80.000 Din. Razen Nikolića je bil aretiran tudi šef finančne uprave Gjorgje Ignjatović in knjigovodja Dragomir Lazarević.

V Vašem je interesu, da si takoj nabavite originalno angleško

Sparklet s fonosko st. klenico.

* **Smrten skok 60 letne starke.** V Zagrebu je predčerašnjim 60 letna starica Milka Brenner skozi okno drugega nadstropja skočila na ulico, kjer je s polomljenimi udili obležala mrtva. Motiv groznega samomora je bila neozdravljiva bolezen.

* **Zagoneten napad v Podsusedu.** V Podsusedu pri Zagrebu sta predčerašnjim ponoči dva s sekirami oborožena neznanca vdrla v stanovanje upokojenega sreskega predstojnika Perda Čubrlovića ter ga začela obdelavati s palicami. Čubrlović in njegova žena sta bila težko poškodovana. Zaradi vpitja napadenecv sta končno neznanca izgnila v temi. Orožnistvo zasleduje neznanca napadalca.

* **Velik vlom v Konjicah.** V nedeljo ponoči so neznan zlikovci vlomili v manufakturno trgovino bratov Brudermann v Konjicah ter odnesli blaga v vrednosti nad 80.000 Din. Ukradeno blago so vlomilci z avtomobilom odkrpali proti hrvatski meji. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se drzni vlomilci izsledijo.

* **Avtomobilska nesreča pri Trebinju.** V okolici Trebinja se je v ponedeljek dopoldne pripetila avtomobilska nesreča, pri kateri sta bili dve osebi smrtno nevarno poškodovani in najbrže ne bosta ostali pri življenju. Avto trgovca Zupčevića je vozil sedem potnikov do Lastve. Pri mostu Arslanagica se je avto prevrnil v jarek, pri čemer sta bila Huselj Sadović in Mujko Burek nevarno poškodovana, ostalih pet potnikov pa je bilo le lahko ranjenih. Na mesto nesreče je prišel avto iz Nevesinja, ki je ranjence prepešil v bolnico.

* **Požigalec na delu.** V sremskem selu Erdeviku se v zadnjem času množe veliki požari. Par dni pred požarom dobi lastnik obvestilo, da mu bo hiša pogorela, ako na gotovem kraju ne položi določenih zneskov. Ker zahtevanega zneska menda nihče ne položi, se požari pogosto pojavljajo. Izsledovanje zločinca je ostalo brezuspešno. Neznana roka je zažigala dalje. Tako je te dni tudi seljak Mijatović prejel grozljivo pismo. Stvar ni prijavil policiji, marveč je sklenil, da bo s požigalcem sam obračunal. Neke noči je zapazil, da je v bližnjem grmovju neznana oseba prižigala vžgalico. Mijatović je pomeril in v naslednjem trenutku je zaslišal pritaenji krik; a ko je prišel do grmovja, ni našel nikogar. Iz Vinkovcev je bila pozvana policija in policijski pes je našel pravo sled. Policija je sicer rezervirana, a sliši se, da je zločinec erdeviški tržan. Zanimivo je, da je v zadnjem času pogorelo v Erdeviku enajst hiš.

Zacherlin

edine uspešno sredstvo soper bolhe, stenice, šturke, mole itd. — Zahtevajte ga le s znamko »Zacherlin«. — Dobiva se povsod. 9836

* **Grozna rodbinska tragedija.** V selu Denju pri Osijeku se je prednočnim odigrala krvava rodbinska tragedija. Mlad seljak Borislav Stamenković se je pred mesecem ločil od svoje žene Leposave, s katero je živel v večnem prepiru. Borislav je bil ljubosumen na svojo ženo in jo je pogosto tudi pretepal. Sredi meseca julija se je žena vrnila k svoji materi. Od onega časa je Borislav večkrat prihajal k Leposavi in jo nagovarjal, naj se vrne k njemu in to tembolj, ker je enajst mesecev staro dete ostalo v njegovi hiši. Žena mu je odgovorila, da se nikakor ne vrne več k njemu, nakar jo je Borislav enajstkrat zabodel z nožem in ji prerezal grlo. Vseled kriki je prihitela tudi njena tačca, katero je Borislav težko ranil na glavi. Zandarmerija je pobesnela Stamenkovića izročila sodišču.

FOTO-aparate

in potrebščine kupite ugodno v drogeriji A KANC SINOVA, Ljubljana, Zidovska ulica 1 to drogeriji M. WOLFRAM nasled M. KANC, Maribor, Gosposka ul. 33. 301

* **Zagoneten napad.** Kakor javljajo zagrebški listi, je bil te dni izročen tamkajšnjemu sodišču delavec Ivan Slaček iz Ščavnice pri Ljutomeru, ki je v bližini gostilne »Posavec« na Kanalu brez poviha napadel železničarja Stjepana Jelovska ter ga z nožem nevarno ranil na desnem senu. Napadalec se je potem spustil v beg in se je pred zasledovalci zatekel v vrt vrtnarja Janka Kolceca, ki ga je, ker je imel v rokah krvav nož, z motiko udaril po glavi, tak da se je Slaček nezavesten zgrudil na tla. Zdravil se je nekoliko dni v bolnici, sedaj pa je bil izročen sodišču zaradi težke telesne poškodbe.

* **Silna novlita v Boki Kotorski.** V selu Kostanju v Boki Kotorski je v soboto divjal silen ciklon, ki je trajal pol ure. Ciklon je uničil skoraj vse sadje zlasti pa kostanje in masline, ki so edini vir sadikov teh siromašnih krajev.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

* **Družba sv. Cirila in Metoda** je dobila izplačano voljo pok. gosp. Ign. Zagreba trgovca v Ljubljani v znesku 800 Din. Slava njegovemu spominu! 1496

* **Prijava za prejem razlike v prejemkih** od meseca oktobra 1923. do meseca maja 1924. Tiskovine se dobe v Učiteljski knjižarni, Františkanska ulica. 1497

* **Objede obleke barva** v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

* **Ljudski kino (Matica)** predvaja še danes film »Raj blaznih«, prekrasno dramo o slepcu, ki je zabil vid, a izgubil svojo srečo. Najboljši igralci. Predstave ob 4. pol 8. in 9. uri.

* **Počitniška doba gre h koncu.** Ljubljanske ulice polagoma zopet oživljajo; ne dalejo jim več »pečata« samo tuci, marveč naša, v mesto se vračajo mladi. Kdo ima sedaj več skrbi kakor starši po eni strani, mladih seveda ž njimi, in na drugi strani naše dijaške gospodinjice Pričelo se je živahno botanje za dijaška stanovanja in Ljubljanci, zlasti oni okrog Mestnega doma skoro že nemožno pričakujejo slavnostnega dijaškega sejma, ko pride do veljave in cene vsak »špeh«.

* **Himen v nedeljo** se je v Ljubljani poročil dr. Josip Bežič, zdravnik v Zlariu z gđ. mr. ph. Pavlo Pompe iz Ljubljane.

* **Novo električno uro** so postavili na križišču Bleiweisove, Tržaške in Rimske ceste. Stoji ravno sredi križišča in meri čas na vse strani.

* **Pri javni borzi dela v Ljubljani** je v času od 12. do 18. avgusta iskalo delo 531 moških in 224 žensk, skupaj 755 brezposelnih. Prostim mest je bilo 62 moških in 48 žensk, skupaj 110. Posredovanj se je izvršilo 58 moških in 44 žensk, skupaj 102. Odpotovalo je 89 moških in 3 ženske, skupaj 92; odpadli pa so 3 moški in 15 žensk, skupaj 18 brezposelnih.

* **O brezvestnem dirkanju nekaterih kolezarjev** prejemo iz občinstva vedno več pritožb. Evo, naslednji dopis: Kolezarska nadloga ne samo, da bi prenehala ali se ublažila, ampak narašča od dne do dne. Ker raznim divjakom ne zadostujejo olimpijske dirke ob 6. zvečer po cestah in križiščih, so razširili svoj delokrog na tivoljske nasade, na gozdna pota v Bellevue in spodnji Rožnik, kjer uganjajo nemoteno, kar se jim ljubi, in morebiti protestujoče pasante ša nahučijo, psujejo in jim tudi prete z nasilnostmi. (Kaj je res nemogoče, da bi kolezarije opremili, kakor je to bilo nekdanje uvedeno, s številkami?) Posebno priporočljiva je zvečer, ko se mrak stori, cesta na Rožnik, odnosno na strelišče, kjer v nepredirnih meglah, katere povzročajo ondi oglušno treskajoči, s 40 km brzino vozeči se motociklisti, ogrožajo kolezarski plemiči s svojim besnim dirom šetale in ondotno prebivalstvo. Da vozi tam vse brez luči, je umevno. Treba bi napraviti vsaj malo reda. Ne toliko, kolikor bi ga zahtevalo moderno stolno mesto, ampak samo toliko, kolikor ga je najti v zadnji pruski vasici. Skrajno ogrožena je varnost človeka tudi na cesti od Ljubljane proti Ježici, kjer nekateri kolezariji (in to večinoma mestni pobje) dirkajo po obeh hodnikih, dasi je za kolezarije dovoljen samo desni. V nedeljo je tak brezvestnež na levem hodniku neusmiljeno podiril neko revico in nato pobegnil. Pravi čudež pa je, da ni sleherni dan smrtnih nesreč, ko je na te cesti vedno mnogo sprehajalcev in otrok.

* **Policijske prijave.** Od ponedeljka na terek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina, 1 prestopka kaljenja nočnega miru, 2 prestopka prekrščenja policijske ure, 1 prestopka obrtnega reda, 1 pretep v javnem lokal, 3 prestopki zglasevalnih predpsov, 1 prijava glede ponovnih sleparij, 1 prestopka avtomobilskih predpsov in 7 prestopkov cestnega policijskega reda. Arretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 zaradi poskušene tatvine, 1 zaradi tajne prostitucije in 1 zaradi vlagarstva.

* **Tatvina kolesa.** Nedavno noč se je splazil neznan tat na hodnik neke hiše na Turjaškem trgu in odpeljal tamkaj stanojemcu uradniku Maksu Jeanu 1700 Din vredno kolo znamke »Champion«. Vse izsledovanje tatu je doslej ostalo brez uspeha.

* **Tatvine v mestu.** Dvema vajencema je bila predčerašnjim v kopalnici na Ljubljani ukradena vsa obleka. Uzmovci je odnesel vse od čevljev do čepice, ki sta jo imela navdušena kopalca s seboj. Uzmovci je oskodoval kopalca za okroglo 600 Din. Pred par dnevi je bilo ukradeno trem zidarskim delavcem, stanujočim na Rimske cesti št. 17., več raznih predmetov ter 1700 dinarjev gotovine. V noči na 19. t. m. je vlomil neznan zmlkav v stanovanje Ivana Š. v Šiški ter mu ukradel za okroglih 6000 Din razne obleke.

Iz Maribora

* **Razveljavljena zaplemba »Večernik«.** Mariborski večernik »Jutra« je bil 1. avgusta zaplujen zaradi nekega odstavka v uvodniku »Beograd-Zagreba«, ki je bil napisan povodom ostanka poslancev KDK v zagrebškem saboru. Okrožno sodišče je sedaj zaplombo razveljavilo.

* **Mednarodni pevski koncert v Mariboru.** Lanj je mariborski pevski zbor pevov priredil v Gradcu svoj koncert, ki je jako dobro uspel. Ta koncert je bil važen že posebnost zaradi tega, ker so se pod okriljem delavske solidarnosti prvič pele javno slovenske pesmi na nekdanj nedostopnih tleh. Graško pevsko društvo »Liedertafel der Bäcker« vrne sedaj Mariborčanom poset ter priredi 25. avgusta svoj koncert v uminski dvorani. Na tem koncertu bodo sodelovali tudi mariborski delavski pevski zbor in železničarska godba.

* **Vlomilci in drugi zločinci** letos kaj pridno obiskujejo Dravsko dolino. Pri Sv. Lovrencu so bili pred meseci bolj z večjo roparsko tolpo, v Rušah pa imajo že celo serijo vlomov. Zadnja žrtev vlomilcev je čevljar Repolusk, kateremu so odnesli neznani zlikovci več parov novih čevljev. Delavnica tega čevljarstva mojstra je sicer na samem nasproti kopalšču, a se je tudi

pri tem vlonu videlo, da vlomilci dobro poznajo krajevne razmere.

* **Stavba iz železa in betona.** Tvrdica Doktor in drug bo po projektu nekega dunajskega arhitekta zgradila v bližini koroškega kolodvora veliko dvonadstropno tovarniško poslopje, ki bo zgrajeno iz železa in betona. Zgradba velike tovarne je poverjena ljubljanski stavbi družbi »Obnova«.

* **Samomor.** Josip Lapornik je le uresničil svojo grožnjo, da si bo vzel življenje. Iz Maribora se je napotil v Brestnico, kjer se je za nekaj časa ustavil v neki gostilni, potem pa se je podal k Dravi, kjer je končal svoje življenje.

Iz Celja

* **Proračun mestne občine celjske** za upravo leto 1929, kakor ga je izdalo knjigovodstvo, je razgrujen na celjskem mestnem magistratu ter je med navadnimi uradnimi urami v pogled. Eventualne pismene ugovore je treba vložiti pri istem uradu do 31. t. m.

* **Prvi javni nastop novoustanovljenega sokolskega društva v St. Petru v Savinjski dolini** bo v nedeljo 9. septembra ob 15. uri na vrtu g. Cvenkla pri kolodvoru. Po izvršenem programu bo narodna veselica.

* **Cebelarstva podružnica v Celju** bo priredila za vse čebelarje in one, ki se za čebelarstvo zanimajo, poučno predavanje pri čebelnjaku g. Kodele na Ostrožnem pri Celju v nedeljo 26. t. m. ob 15. uri. Ob glavnem vremenu bo predavanje ob isti uri v nedeljo 2. septembra.

* **Prodaja starih nagrobnih spomenikov** na celjskem mestnem pokopališču se bo vršila v torek 28. t. m. Kupnina se mora plačati takoj.

* **Na progl pri Laškem smrtno ponesrečeni mladenč** je 16 do 17 let stari Josip Lehen, doma iz Deber pri Sv. Florjani v laškem okraju. Služil je za pastirja. Fant je bil zelo slabo obločen in slabo hranjen. Matri zapuščene sirote je v službi neke v Hrastniku. Značilno je, da se doslej še ni nihče oglasil v Celju. Na nesreči ne zadene nikogar nikaka krivda.

* **Z avtomobilom** je zavozil na hodnik in pokvaril solnčno streho pri trgovini Kohnig sofer Jakob Pohlin. Napravil je pri strehi za 3000 Din škodo. Neki mimoidoči pasantini je pri nezgodi padel na glavo železen drog in jo tako poškodoval, da je morala iskati pomoči v javni bolnici.

* **Pozabljeni Valentin.** Na stražnico v Celju je prišel v nedeljo zvečer mesarski pomočnik Valentin K., ki se ga je v gostilni tako nasrkal, da je popolnoma pozabil, kaj je delal pred eno uro. V zelo vinjenem stanju je javil, da mu je nekdo v gostilni Berger ukradel kolo. Ker je policijski nadzornik dvomil o istinitosti Valentinove navedbe, je začel Valentin kričati in zmerjati policijo. Ko so pozneje poizvedovali v dotični gostilni, se je izkazalo, da je Valentin sam odpeljal kolo domov, a je pozneje to pozabil. Če bo tudi policija pozabila žaljivke, ne vemo.

* **Podružnica borze dela v Celju** razglaš v svojem izloženem oknu več prostih službenih mest. Opozarjamo delavstvo in one, ki iščejo dela, da se obrnejo na omenjeno podružnico, kjer dobe vsa potrebna navodila.

Iz Tržiča

* **Smrtna kosa.** V Pristavi pri Tržiču je umrl splošno spoštovani Josip Legat, krojač, posestnik in gostilničar. Bolehal je le malo časa, pred tremi tedni je bil še zdrav. Zavratna bolezen mu je pretrgala pregradbo nit življenja in ga ugrabila iz naših vrst. Bil je napreden mož, delaven in priden kot mrvljiva. Deloval je v občin. skem odboru krškem in v svojih strokovnih organizacijah z vso vnmemo in uvidevnostjo. Naj v miru počival!

* **Kofce** se letos vselej velikega obiska gostov. Spominška knjiga izkazuje od novega leta do danes malo manj kot 1800 obiskovalcev. Stalnih gostov je vedno precej. Ob otvoritvi in blagoslovitvi kapelice se več ko 800 gostov ni vpisalo v spominško knjigo, pa tudi tako se mnogokateri ne vpisejo. Po zanesljivih cenitvah je bilo letos na Kofcih ni manj kot 3000 ljudi iz vseh krajev naše širne domovine. Vsakdo je odnesel najlepše vtise. Pri tej priliki bi radi sprožili pravopisno vprašanje o pravilni pisavi planine Kofce. Narod izgovarja tu to besedo od nekdanj Kofce, pisarji in pismouki jo pišejo Kovce. Nekateri izvajajo besedo od besede klopce, drugi se nagibljejo k množinski obliki besede golica, čes, to je kraj iz več bolj ali manj obsežnih golih trat, torej golice in narod ta je preje gotovo izgovarjal to »govece«, nemški kartografi pa so to lepo slovensko besedo zapisali »Kovce«, kakor je natiskano na specialkah. No, in sedaj bi pa Tržičani res radi slišali mnenje slovenskih pravopiscev, da bi potem dobili prelepa planina »Kofce« svoje pravo ime.

* **Odlikovanje tržičkega mizarja.** Tržički tovarnar umetnega pohištva g. Alfred Aman je poverjen za izvedbo finega pohištva za novo ravnateljsko vilo krajskega tkačnice »Jugoslovska«, za katere je napravil deloma načrte sloviti arhitekt dr. Absolon iz Prage. Cena pohištva se giblje naravnost v bajnih višinah. Da je dobil tako delo g. Aman, je gotovo veliko odlikovanje njegovih mizarških zmognosti, čvopostevamo, da se je vršila licitacija, katere se je udeležilo veliko število mizarjev.

* **Skupina gojencev ruskega kadetskega zbora** iz Bele Crkve je v soboto obiskala tržičsko podjetja. Pod vodstvom svojih profesorjev si je ogledala predilnico in tkalnice in druge tržičske industrijske pravice. Prenočevala je v Sokolnici, kjer je tržički Sokol rad sprejel pod svojo gostoljubno streho slovenske brate. Hranili so se kot gostje Marijansko-donskega instituta. ki je tu na počitnicah. Zvečer so priredili v telovadnici malo plesno zabavo, kjer so z vso bravuro plesali ruske narodne plesne. V nedeljo so se odpravili zopet domov. Tržič je napravil nanje kar najlepši vtis. Gofenci pa so s svojim lepim nastopom in prijetnimi stajnkroji in diisciplino očarali tržičsko prebivalstvo in jih je radostno pozdravljalo. Želimo, da se še oglasijo! Marijansko-donski institut zapusti Tržič v ponedeljek 27. avgusta. Zopet se bodo gojenke od Tržiča prav težko ločile, saj jim je tu všeč, kakor menda ni kjer drugje.

Iz Trbovelj

— **Dela na novi mežanski šoli** še niso dovršena, zaradi česar se bo moral pričetek šolskega leta preložiti za kakih 14 dni. Naknadno vpisovanje se bo vršilo dne 3. t. m. ob 9. do 12. ure. Ponavljalni izpiti pa bodo 27. t. m. ob 8. uri. Morebitni privatni izpiti bodo v dneh 29. in 30. avgusta. Vpisovalo in izpraševalo se bo v starih prostorih osnovne šole.

— **Izjava.** Potrjujem, da g. Vinko Pavlin, trgovec v Trbovljah, ni v nobeni zvezi z dopisom iz trgovskih krogov v zadevi nedeljskega počitka v trgovinah. — R. P.

— **Po ukazu sanitetne komisije** je naročilo županstvo vsem mesarjem, da morajo iz higienskih razlogov uporabljati za zavijanje mesa in mesnatih jedi samo čist in bel papir. Sanitetna oblast je ugotovila, da uporabljajo mesarji v te svrhe navadno kar časopisni papir. Po istem nalogu je izdalo županstvo na vse branjeve, ki prodajajo razne jestvine na stojnicah, okrožnico, s katero se jim naroča, da morajo imeti jestvine pokrite s tančico (organtin). Županstvo je razglasilo javno, da bo strogo postopalo proti vsem onim, ki bi odlagali v potok kakršnekoli odpadke ali nesnaga. Te odredbe so v sanitarnem pogledu največje pomena, česar bi se moralo zavedati tudi vse prebivalstvo. Županstvo pusti snažiti strugo potoka. Odstranjena bo vsa nesnaga in tudi vse kamenje, ki ovira gladek odtok vode.

Iz Ptuja

— **Pletarska zadruga v Ptuju**, ki je doslej obstajala tako rekoč le na papirju, se na novo snuje. Pristopilo je že precejšnje število članov. Priključila se ji naj bi še državna pletarska šola, ki jo nameravajo otvoriti. Ker je pletarstvo v splošnem pri nas zelo malo razvito, zlasti moderno pletarstvo, se podjetji ni treba bati konkurence ter mu je pod večim in previdnim strokovnim vodstvom uspeh zagotovljen. Imamo za vrbo tako lepe lege po naših dolinah in ob Studenčnici, kakor jih daleč ni. Dokazal je to najlepše s svojim majhnim nasadom g. Zupane, kateremu donosa nasad pri malenkostnih režijskih stroških lepe letne dohodke.

— **Društvo jugoslov. akademikov v Ptuju.** V soboto ob 8. zvečer se bo vršilo predavanje v Narodnem domu. Predava učitelj g. Dušan Šestan o »Življenju v Parizu«. Vabljeni prijatelji društva. — Odbor.

— **Smrtina kosa.** Sušica je zopet zahtevala mlado žrtev, Ottona Pavliča, starega 28 let. Šele pred letom je podlegel isti boleznij njegov oče, poznan brivec in hrvatski narodnjak; takrat je bil sin Otton prikovan na posteljo. Blag mu spomin!

— **Orlovski slavnost v Ptuju** je kljub vsemu pompu, kriku in viku, reklamam po cerkvah in ranemu zvokljanju v minoritnem stolpu izpadla zelo klaverno. Obisk je bil zelo majhen in je menda največ dobička še odnesla gostilna župana Brečiča. Lepše je bilo pri Sv. Roku pri Ptuj, kjer se prošnje meada edino daleč na okrog še vrši po starih običajih. Možnarij pokajo že od rane zore pa do poznega popoldneva, godci igrajo veselo poskočnice in marsikateri parček se zasuje kar na trati, do čim starejši posejda tudi raztreseno po ju vadi okrog cerkvice sv. Roka ter pri kapljici vina vodijo nomenke o letini in drugem. Ugotovili so pri teh pomenkih, da se nam uprav letos obeta ena najbogatejših vinskih trgatav z izborna kapljico, če nas nebo obvaruje ujme še te tedne do trgatve. Haložan in Slovenjgoričan hodita z veseljem, vendar še vedno v skrbeh, gledat bogato obloženo in po vinogradih. Vse želi, da bi narava izpolnila ubogemu vinogradniku njegove nade.

— **Vinotok na gornjem gradu** je dne 18. t. m. prenehal, ker mu je poteklo 3mesечно točilno dovoljenje. Izšlo se je nad 100 polovnjakov pristnih vin, saj se je tudi marsikateri tujec senčil v krasnem vrtu z lepim razgledom kako urico pri domači kapljici.

Iz Laškega

— **Vodovod.** V četrti se je vršila seja vodovodnega odseka pod predsedstvom g. svetnika dr. Pernata. Pri seji se je definitivno določilo število javnih izlivov in hidrantov. Prvih bo 5, drugih pa 11. Nadalje se je razpravljalo o vprašanju, ali se dovoli prebivalcem vasi Ogeč, Šmarjeta in event. Sevice priključitev k vodovodu. Stori se je sklep, da se priključitev načelno dovoli, vendar se mora občina Sv. Krištof pravno veljavno obvezati, da prispeva do konca l. 1929 k gradbenim stroškom 90.000 Din. kolikor je stal rezervar nad Ogečami, zgrajen samo v namen, da dobijo te vasi vodo. Brez tega pogoja se vsem trem vasi dovoli po en hidrant in se napravi v Ogečah javno korito. Od uvidenosti gerentskega sveta občine Sv. Krištof zavisi sedaj, če dobijo te lepe tri vasi zdravo in dobro pitno vodo.

Sport

Se nekaj nedeljskih nogometnih tekem Praga: Sparta: Metecr VIII. 6: 2 (2: 0). Viktorija Žižkov: SK Kladno 3: 0 (1: 0). DFC: Čechie Smichov 8: 2 (2: 1). Brno: Cricketer (Dunaj): Židenice 4: 4 (3: 2). Segedin: Bastva: SK Bratislava 3: 1 (1: 1). Canal la Manche zopet preplaval. Gospodinja Hawkes je v soboto startala pri rtu Grinsez ter je v 19 urah 16 minutah preplavala Rokavski preliv. Vodo je zapu stila pri Kingsdownu.

Zopet dva svetovna lahkoatletska rekorda. V Berlinu se je v soboto in nedeljo vršil mednarodni lahkoatletski miting, na katerem sta bila postavljena dva nova svetovna rekorda, od katerih eden najbrže ne bo priznan. Hirschfeld je v metu kroglo dosegel 15.873, torej za pol cm več kot Američan Kuck v Amsterdamu. Ker pa se morajo svetovni rekordi izboljšati za cele centimetre, ta rekord ne bo priznan. Pač pa bo rezultat gđe. Hargus iz Lübecka v metu kopja z 38 in 39 m sprejel v listo svetovnih rekordov.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes v sredo ob 18. uri trening juniorjev in rezerv. Točnok Načelnik.

Nogomet v Hrastniku. SK Trbovlje: SK Edinost 4: 2 (1: 0). Rezultat ne odgovarja igri. Domačini so predvedli mnogo lepšo igrjo nego Trboveljčani. Sodnik je sodil slabo, in sicer bolj v korist Trboveljčanov.

SK Ilirija (ženska sekcija). Danes ob 18. uri sestanek sekcije na igrišču, obve-

zen za naslednje članice: Doberlet, Kezele, Mirtič, Godler I in II, Bernik, Brodar in Tratnik. Ob 18.45 sestanek za članice Jeromol, Schiffer I in II, Privšek. Ob 19. pa se vrši sestanek za vse ostale članice. Prosim točno in polnočasno. Istočasno je prinesli na igrišče vso opremo, ki so jo imele igralke na turneji. — Načelnik sekcije.

Motociklistom Ilirijel Vodstvo motociklistov je sklenilo, da se udeležijo motokolesarske Ilirije v nedeljo 26. t. m. s skupnim izletom motornih dirk v Zagrebu, privedi te I. hrv. motokluba. Odhod ob 6. uri izpred kavarn Evropa. Vsi oni, ki se udeležijo izleta, se prosijo, da se prijavijo vsaj do sobote opoldne v trgovini Gorec.

Izlet v Celovec in na Vrbsko jezero priredi klub 2. septembra in vabi vse članice, d. se udeležijo izleta. Zadnji termin za ob ezno prijavo je v soboto, 25. t. m., ker se mora javiti carinski oblastem točen seznam vozačev in motociklistov. Pričaku-jemo, da se odzove čim večje število udeležencev; triptiki niso potrebni in bo prehod preko meje prijavljenim prosti — Motokolesarska Ilirija.

ASK Primorje. Lahkoatletski danes 22. t. m. in jutri 23. redni trening vseh atletov. — Radi pohoda v Celovce udeležba obvezna. — Akademiki in srednješolci se pozivajo na vpis v lahkoatletsko sekcijo. Redni treningi bodo začeli v tekočem tednu. — Načelnik.

Gospodarstvo

Naše državne finance in posojilo

Okrožnica, ki so jo nedavno dobili davčni uradi glede iztirjanja davkov, je ponovno obrnila pozornost javnosti na stanje naših državnih financ. Ni dvoma, da je novi finančni minister dr. Subotič, (drugače odvetnik) prevzel le prazne državne blagajne. Mnogo se komentira dejstvo, da bi v današnjem, za državne finance tako kritičnem trenutku, ko so vsa upanja glede državnega posojila padla v vodo, potrebovali na čelu finančnega ministrstva najmanj finančni ženi, ki bi vse zavoženo gospodarstvo zopet spravil v red. Novi finančni minister nam... dosedaj še ni dal nikakih pojasnil o vprašanju, kako hoče izvesti sanacijo trenutno težkega finančnega položaja.

Nedavno smo poročali, da so se državni dohodki od posrednih in neposrednih davkov napram lani znatno dvignili. Navzlic temu pa finančni minister nima denarja, temveč skuša, kakor se zatrjuje, na različne načine priti do kakega posojila. Vzrok težkega finančnega položaja torej ne leži na strani dohodkov, temveč na strani izdatkov. Proračun za l. 1928-29 je vsekakor prevelik, krediti pa se na podlagi tega proračuna odpirajo brez ozira na možnost financiranja.

Generalna direkcija državnega računovodstva od 23. junija ni objavila nikakega izkaza o skupnih mesečnih državnih dohodkih in izdatkih. Vzrok ne bo težko najti, če pomislimo, da so bili skupni državni izdatki v prvih 11 mesecih preteklega proračunskega leta, torej v razdobju od 1. aprila 1927. do 28. februarja 1928. za 417.9 milijona Din večji kakor skupni državni izdatki. Sedaj pa je bil, kakor poročajo beograjski listi, pravkar sestavljen izkaz državnih dohodkov in izdatkov za prvi mesec novega proračunskega leta (za april) ki pa ne pove nič, kajti tu so upoštevani le izdatki in dohodki na račun novega proračunskega leta, niso pa upoštevani izdatki in dohodki tega meseca na račun preteklega proračunskega leta, ki skupno z izdatki in dohodki na račun tekočega proračunskega leta dajo šele pravo sliko o državnih financah v tem mesecu. Seveda je izkazani deficit od 166 milijonov le računski, ki se bo spremenil v deficit čim bo objavljen drugi izkaz glede izdatkov in dohodkov na račun preteklega proračunskega leta. Izkaz za marec, ki bi nam omogočil, da si sestavimo sliko o državnih financah v vsem preteklem proračunskem letu, pa še ni bil objavljen.

Vsi ti znaki kažejo, da je stanje naših državnih financ v resnici zelo težko. Kakor smo omenili skusa vlada najti rešitev iz te situacije v začasnem posojilu. Zatrjuje se, da skuša vlada preko neke zagrebške velebanke, ki ima močno zaledje v velikih inozemskih institutih, priti do posojila v višini 3 milijard Din, od katerih bi se ji moralo takoj izplačati najmanj 500 milijonov Din. Pooblaščenec predstavnik te zagrebške velebanke je na ponovno vprašanje vlade baje že odstopal v Beograd. V stiski je vlada prišla tudi ponovno pro- učevati svojecasno ponudbo švedskega vžigalčnega trsta glede posojila v višini 30 milijonov dolarjev. Pogoj tega posojila bi bili navidežno ugodni, vendar pa so v resnici zelo težki, ker je vprašanje posojila vezano z izločitvijo vžigalčnega monopola švedskemu trstu.

Planšarstvo v Sloveniji je velikega gospodarskega pomena za alpski del Slovenije. T. j. za našo divno gorenjsko stran in Savinjsko dolino ter nekaj korški kos zemlje. Ker v Alpah doline ne nudijo kmetu dovolj poljedelske in travniške zemlje za njegovo gospodarsko panogo živinoreje, je moral že od nekdanj kmet - gorjanec prilegniti v izkoriščanje tudi manj produktivno zemljo, namreč pašnike in obširne višje in deloma zelo visoke ležeče planine. Povprečno skoz tri mesece na leto preživljajo planinske alpskemu kmetu njegovo živino in mu omogočajo tako njegov gospodarski obstoj. Naše planšarstvo je v primeri z drugimi naprednejšimi alpskimi deželami še precej zaostalo. Vendar se je že zlasti po vojni začelo pod iniciativnim vplivom Agrarnih operacij, živahno delovanje za zboljšanje planin in povzdigo našega planšarstva. V Sloveniji imamo preko 800 po večini skupnih (srenjskih) planin s površino površine 54 tisoč ha. Od tega je dosegel statistično obdelanih 189. Na njih se je v letu l. 1927 preredilo skupno preko 10.500 glav normalne živine, kar znaša preko 100.000 metrlotov prihranka na krmi (seno). Že v teh številkah se zrcali velik gospodarski pomen planinske paše in potreba po njenem čim

ekonomičnejšem izkoriščanju. Zato je povsem upravičeno, da posveča jubilejna kmetijska razstava, ki jo priredi letos naša Kmetijska družba povodom svoje 160letnice v času od 1. do 10. septembra poseben oddelek planšarstvu, ki bo v zvezi s travništvom nazorno prikazoval v slikah in črticah moderne gospodarske naprave na planinah, kakor n. pr. hleve, koče, strarne, zaletje studencev, napajalnike, razredba plazov itd. Na veliki stenski karti bodo razvidne vse slovenske planine kakor tudi kompleksi gozdov, po katerih imajo gorenjski kmetje svoje stare pašne pravice. Zeleti je, da si na razstavi ogledajo podrobno ta oddelek posebno naši kmetovalci iz Gorenjske in planinske Štajerske, ki bodo našli brezdvomno nove pobude za umno planšarstvo.

— **Odkupne pošiljke v prometu z Nemčijo.** Ministrstvo je z odlokom št. 26.693 z dne 14. julija t. l. dovolilo, da smejo pošiljatelj odkupnih pošiljk v prometu z Nemčijo priložiti priporočenim pošiljkam, ozir. spremenicam odkupne nakaznice. Potemtakem smejo pošiljatelj iz Nemčije prilagati takim pošiljkam naše nakaznice za notranjo poštno službo, na katerih sami napišejo vse podatke, razen odkupnega zneska. Naši pošiljatelj odkupnih pošiljk za Nemčijo smejo prav tako priložiti svojim pošiljkam nemške odkupne nakaznice, tako zvane »Zahlkarten«, ki jih razen odkupnega zneska izpolnjuje sami.

— **Perutninarstva razstava.** Na letošnji utletni kmetijski razstavi Kmetijske družbe v času od 1. do 10. septembra se bo priredila v zvezi z živinorejsko razstavo stalna perutninarstva razstava. Ta razstava ima namen pokazati, kakšne pasme gojimo v Sloveniji ter vspodbuditi naše gospodinjice in gospodarje k napredku v tej važni panogi. Na razstavo se bo pripustila vsa domača in tuja perutnina: kokoši, race, purani in gosti. golobi itd. In sicer od vsake pasme po tri živali, t. j. 1 samec in 2 samice. Stroške za prevoz in prehrano živali za časa razstave itd. nosi Kmetijska družba. Družba bo tudi poskrbela za primeren znesek za premije, ki se bodo porazdelile za najlepše živali. Tudi kletke za razstavo se dobe pri družbi, kakor vsa druga zadevna navodila. Priglasilo se je doslej precejšnje število reicev, vendar je še nekaj prostora in kletk na razpolago. Kdor poseduje res lepe živali in jih hoče razstaviti, naj se priklasi pri Kmetijski družbi (pismeno ali ustmeno) vsaj do 28. t. m.

— **Preokret na newyorškem denarnem trgu.** Nedavno smo poročali, da se je na newyorškem denarnem trgu pojavila huda napetost, ki je imela za posledico ponovno zvišanje diskonta ameriških federalnih rezervnih bank. Pretekli teden pa se je nenadoma pojavila večja likvidnost ter je obrestna mera za dnevni denar padla od 8 na 4½%. Vzrok te likvidnosti zanekrat niso povsem jasni, zlasti ker so kreditne potrebe v jeseni večje. Če bo ta likvidnost dalje časa trajala, kar pa se danes še ne da predvideti, tedaj bi to imelo tudi ugodne posledice na evropskih denarnih tržiščih.

— **Tudi Nemčija je sklenila trgovinsko pogodbo z nankingško vlado.** Nedavna sklenitev trgovinske pogodbe med ameriškim Zedinjenimi državami in Kitajsko, odnosa nankingško vlado je vzbudila splošno pozornost, ker je s to trgovinsko pogodbo na podlagi klavzule o največjih ugodnostih dobila Amerika v trgovini s Kitajsko prednost pred ostalimi državami. Kakor poročajo sedaj iz Berlina, je bila te dni sklenjena in podpisana pogodba tudi med Nemčijo in Kitajsko, tako da bo poleg Zedinjenih držav tudi Nemčija v bodoče deležna pri uvozu v Kitajsko največjih ugodnosti.

— **Dobave.** 4. septembra se bo vršila na prostoru ladjedelnice v Kraljevičji šterni licitacija glede oddaje ladjedelnice v Kraljevičji. Predmetni oglasi z natančnimi podatki so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

21. avgusta.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Večji je bil le v devizah na Curih in Prago. Potrebo v devizah na New York in Trst ter deloma v devizi na Pariz je krila privatna ponudba, ostalo potrebo pa Neraška banka. Tečaj deviz so ostali v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebški borzi so se danes državni papirji znatno dvignili. Pri živahnem prometu se je prompna Vojna škoda trgovala po 432.5 — 433 (včeraj je notirala 425—426), za december pa po 448. Tudi investicijsko

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani. 21. avgusta 1928.

Višina barometra 808.8 m

Kraj	Cas	Barom	Temper	Rel. vlažn.	Smerni veter in brzina v metrih	Oblaka 1-10	Padavine
opazovanja							
Ljubljana	7.00	760.3	18	74	mirno	3	
Marihor	8.00	760.3	18	84	SSE 2	3	
Zagreb	6.00	760.3	20	84	SSE 2	0	
Beograd	6.00	760.3	20	84	SSE 2	0	
Dubrovnik	6.00	760.3	20	84	SSE 2	0	
Split	6.00	760.3	20	84	SSE 2	0	
Sarajevo	6.00	760.3	20	84	SSE 2	0	
Skopje	6.00	760.3	20	84	SSE 2	0	

Solnce vzhaja ob 5.7, zahaja ob 18.58, luna vzhaja ob 11.19, zahaja ob 21.38. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 29.0 C, najnižja 15.0 C.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Spremenljivo, večinoma oblačno. Moestoma dež, posebno v južni Alpah.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Laški vetrovi z raznih strani. Nebo spremenljivo, pozneje oblačno in dež. Temperatura od 26 do 28 stopinj. Morje mirno.

Lepa Dubrovčanka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

se je znatneje okrepilo ter se je trgovalo po 87.5 in 88 (včeraj 87), ob zaključku borzne sestance pa je zopet popustilo na 87 do 87.25. Med bančnimi vrednotami je Prastidiona popustila na 995 (zaključek), v ostalem pa so bili zaključki v Narodni banki po 6700, v Jugobanki po 88.5 in v Obrtni po 38. Zanimanje za nekatere industrijske vrednote je bilo precej živahno. Tako je bilo večje povpraševanje po Trboveljski, ki se je znatneje okrepila ter trgovala po 480, pozneje pa po 490 in 495. Tudi Drava se je v zvezi s pogajanjem med našo državo in švedskim vžigalčnim trstom ponovno dvignila na 435 — 470 brez zaključka. Dubrovačka pa se je okrepila na 470 — 500. Dalje so bili zaključki v Gutmannu po 200 in v Vevah po 108. Slavonija, katere tečaj je v zadnjem času znatneje popustil, je bila danes zaključena po 8. Med ostalimi papirji se je tudi Sečerana Osijek okrepila na 480—500 brez zaključka.

Devize in valute.
Ljubljana. Amsterdam 0-22.8225. Berlin 13.548 — 13.578 (13.563). Bruselj 0-7.9184. Budimpešta 0 — 9.246. Curih 1094.1—1097.1 (1095.6). Dunaj 8.0074 — 8.0874 (8.0224). London 275.84 — 276.64 (276.24). Newyork 56.813—57.013 (56.913). Pariz 221.52—223.52 (222.52). Praga 168.27 — 169.07 (168.67). Trst 296.6 — 298.6 (297.6).

Zagreb. Amsterdam 22.7925 — 22.8525. Barcelona 9.42 — 9.46. Dunaj 8.0074—8.0874. Berlin 13.548 — 13.578. Budimpešta 9.906 do 9.9396. Milan 296.53 — 298.53. London 275.84 — 276.64. Newyork 56.81—57.01. Praga 168.27 — 169.07. Curih 1094.1 — 1097.1: dolar 56.45 — 56.65.

Trst. Beograd 98.50 — 98.80. Dunaj 266.75 do 272.75. Praga 56.525 — 56.825. Pariz 74.6 do 74.9. London 92.71 — 92.91. Newyork 19.06 — 19.12. Curih 867.25 — 869.25; dinarji 33.50 — 34.

Dunaj. Beograd 12.4475 — 12.4875. Berlin 168.72 — 169.22. London 34.885 — 34.885. Milan 37.05—37.15. Newyork 708.25—710.75. Pariz 27.675—27.775. Praga 20.9825—21.0625. Curih 136.35 — 136.85; dinarji 12.995 do 12.435.

Curih. Beograd 9.12875. Berlin 128.75. Pariz 20.30. Newyork 519.925. London 25.2075. Milan 27.165. Praga 15.39. Budimpešta 90.555. Bukarešta 3.18. Sofija 3.75. Varšava 58.2. Dunaj 73.2.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.07, v Berlinu 7.373.

Elektri.
Ljubljana. Celjska 158 — 0. Ljubljanska kreditna 128 — 0. Kreditni zavod 170—175. Trbovlje 475—0. Vevče 105—0. Ruše 265 do 285. Stavna 56 — 0. Sečir 105 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 431.5 — 432.5, kasa 431.5 — 432.5, za september 435 — 430, za december 447 — 448.5, investicijsko 87 — 87.25, agrarne 58 — 55; bančne vrednote: Poljo, stara emis. 17.5—0, nova emisija 0 — 17. Hipo 58.5 — 59. Kred. 85 — 0. Juzo 88 — 88.5. Ljubljanska kreditna 126 — 130. Narodna 6650 — 6700. Prastidiona 935 — 937.5. Sprska 147 — 149. Obrtna 38 — 39; industrijske vrednote: Narodna šumska 20 — 25. Gutmann 200 do 302.5, Slaveks 102 — 105, Slavonija 7 — 8,

Drava 437 — 470, Sečerana Osijek 480 do 500, Tvornica vagonov 0 — 95, Union Osijek 240 — 0. Vevče 105 — 110, Dubrovačka 470 do 500, Trbovlje 492.5 — 497.5.

Beograd. Vojna škoda 427 — 428, investicijsko 86.5 — 87, agrarne 52.5 — 54.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (21. t. m.) Les: Tendence čvrsta. Zaključenih je bilo 13 vagonov, in sicer 10 vagonov mešanih drv (bukev, hrast, gaber, brst), ico vagon meja po 20, 1 vagon bukovih naravnih plohov, 38 mm, od 2 m naprej, od 14 cm širine naprej, I, II, III, ico vagon meja po 640; 1 vagon remeljnov, 68/68, 4 m, monte, ico vagon naklad, postaja po 535 in 1 vagon bukovih plohov, neobrobjenih, 70, 60, 100 mm, monte, od 2 m naprej, ico vagon meja po 530. Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključen 1 vagon turšice. Nudi se pšenica (79/80 kg, slovenska postaja, navadna tarifa, plač. 30 dni): baška, promptna po 290 — 295, za avgust po 297.5 — 300, za september po 302.5 do 307.5; oves: baški ali slavonski, za avgust po 265 — 270; ajda: zdrava, rešelana, promptna, plač. 30 dni po 300 — 305; turščica: baška, slov. postaja, navadna tarifa, plač. 30 dni po 350 — 352.5; moka: »Og«, iz nove pšenice, za avgust po 455 — 465.

Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendence mirna. Cene pšenice so za malenkost popustile. Promet: 41 vagonov pšenice, 1 vagon ovs, 27 vagonov turšice, 9 vagonov moke in 6 vagon. otrobov. Pšenica: baška, 79/80 kg 242.5 — 245; baška poljska 245 — 247.5; banaška 235 — 237.5; sremška 237.5 — 240. Oves: baški, sremški in slavonski 215—220. Turščica: baška in sremška 303 — 306; banaška 300 do 305. Moka: baška »Og« in »Og« 370—380; »2« 350 — 360; »3« 330 — 340; »4« 295 do 305; »5« 255 — 265. Otrobi: baški in sremški v novih jutastih vrečah 180 — 185.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (20. t. m.) Pod vtiom mirnejših ameriških nolaov je bila tendence na dunajskem tržišču rezervirana. Promet se je gibal v ožjih mejah. Za pšenico je malo zanimanja ter so cene za domačo pšenico nekoliko popustile. Tendence v rži je zaradi slabe prodaje nekoliko stabilnejša. Tudi v turščici se tendence ni spremenila ter je podonavsko blago še vedno nekoliko dražje kakor argentinsko. Uradno notirajo vključno prometni davek in carina: pšenica: domača 38.5 — 39.5, madžarska poljska 41.5—42.5, jugoslovenska 39.5 — 40 rž: marchirska 38.75 — 39, madžarska 38 — 38.25; turščica: podonavska 37.25 — 37.75, argentinska 37 — 37.5; oves: domači 37.25 do 37.75, madžarski 35.5 — 36.5.

Dunajski goveji sejem (20. t. m.) Dogon 3770 komadov, od tega 897 iz Jugoslavije, 1466 iz Romunije in 795 iz Madžarske. Pri mirnem prometu se je prvovrstno blago pocenilo za 5 grošev, ostalo pa za 10 grošev. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.50 — 2.70 (izjemno 1.75 — 1.95), II. 1.15 — 1.45, III. 0.85 — 1.10, bikli I — 1.35, krave 0.75 — 1.30 in slaba živina 0.60 — 0.80.

Iz življenja in sveta

Nov stanovanjski sistem - brez kuhinje

Na več sto hiš in več tisoč stanovalcev ena sama kuhinja. — Mesto nje pride v hišo telefon, topla in mrzla voda in prvovrstni komfort. — Amerikanizacija Evrope v Berlinu.

V najneposrednejši okolici Berlina bo kmalu zrasla iz tal velika stanovanjska kolonija, ki bo zgrajena na principu ekonomske mehanike življenja. Načrt predvideva zgraditev več sto hiš, v katerih bo prostora za nekaj tisoč prebivalcev. Vsi stanovalci pa bodo imeli na razpolago

eno samo kuhinjo.

Za naše pojme je to seveda nenavadna stvar, ampak velestno prenese ta eksperiment in ni izključeno, da mu ta primer postane vzor za splošno prakso v bodočnosti. Ena sama kuhinja namreč ne pomeni istočasno ene same jedilnice, ampak samo skupno centralo za preskrbo z živili in jedmi. Hrana bi se namreč za vse koloniste samo kuhala potem pa nosila k vsaki strani

posebej na dom.

A tudi to še ne prinaša šablonske hrane za vse stanovalce v hiši. Nasprotno — hrana bo močno individualna in vsakdo bo dobil jed po lastni želji in okusu.

Naselbina bo imela poleg skupne kuhinje tudi druge skupne prostore: kavarno, sportna igrišča in bazen za plavanje, poletje. Za zimski čas ta potreba itak odpade, a tudi v poletni vročini bo vsakemu kolonistu dana

prilika, da si privoščijo vodo v lastnem domu; zakaj vsako stanovanje bo imelo

svojo kopalnico

uredbo, ki se v naših krajih celo v novih zgradbah ne najde povsod. Kopalnice bodo dobivale hladno in toplo vodo iz skupnih cistern, ki bodo ob vsakem času polne. Poleg kopalnice bo imelo vsako stanovanje lasten

telefon.

predsobe pa bodo tako velike, da bodo v slučaju potrebe lahko nadomeščale eno sobo.

Tip tega stanovanjskega sistema ima v jedru na sebi nekaj kolektivističnega, kar popolnoma odgovarja duhu našega časa. Predpogoj znosnemu življenju v takih stanovanjih in hišah pa je vsekakor

enotnost vseh kolonistov.

Na enotnosti je zgrajeno načelo novega stanovanjskega sistema, ki se bo obnesel samo tedaj, če se mu bodo vsi stanovalci v naselbini pokorili.

Z načrtom te zgradbe se je Nemčija uvrstila v mrežni sistem moderne Amerike. Skušala bo uveljaviti pravila, po katerih se živi onkraj Oceana, in če se bo zamisel obnesla ni dvoma, da bodo sledile njenemu zgledu tudi druge evropske države.

Harry Lascombe

Iz Exetra na Angleškem je, čeprav ima eno nogo pokvarjeno, poskusil preplaviti Rokavski preliv, a je moral zaradi razburkanega morja svoj namen opustiti. V vodi je prebil deset ur in pol.

Zgodovinarji med seboj

V Oslu se je vršil prošle dni mednarodni kongres zgodovinarjev. Udeležili so se ga zelo številni povestničarji vseh narodov na kontinentu. Poleg Američanov so bili na njem zastopani Rasi. Nesreča je hotela, da je bil v prezidij kongresa izvoljen ruski učenjak, ki vsekar ni samo učenjak, ampak tudi strasten komunist, profesor Pokrovski. Ko je bil razglašen izid volitev, pa je po dvorani med zborovalci močno zavrsalo. Nekdo je začel govoriti in je izjavil, da prof. Pokrovski ne more

Ministri na oddihu

Ceprav se suče kolo politike poleti in pozimi brez prestanka, vendar imajo ministri svoje počitnice. In časih so jih celo krvavo potrebni. Njihove počitnice pa so v toliko neudobne, ker morajo biti vsak hip pripravljeni, da jih pokličejo, če jih pokliče dolžnost na delo.

Naši dve sliki prikazujeta dva ministra na počitnicah. V zgornjem ovalu vidimo g. Stresemanna, ki se hladi v družbi dveh prijateljic in enega prijatelja na zeleni trati. Njegova nedavno prestana bolezen na obistih še vedno zahteva ne-

ostati v predsed istvu kongresa ker je priganjal sovjetske vlade in je v tem svojstvu pred nekaj leti izgnal iz Rusije 26 učenjakov, ki so morali deloma iz Rusije, deloma pa v prognanstvo. Tako se maščuje usoda persekucij nad ljudmi, ki jim je poklic nad stranko.

Serum proti boleznim slepiča

Francoski patolog prof. Vincent je sestavljal nov serum, ki obeta velike uspehe pri lečenju vnetega slepiča. Infekcija, ki nastane zaradi vnetja slepega črevesa, se da z njim potlačiti in ublažiti, druga obolenja pa izginejo že v najkrajšem času. Med ta obolenja spadajo tudi tifuzni pojavi.

Strokovnjaki menijo, da pomeni izum prof. Vincenta velikanski napredek v sodobnem zdravilstvu. Njegovo sredstvo bo pomagalo pobijati najopasnije bolezni ne le slepega črevesa, ampak črevesja sploh in tudi boleznih mehurja, za katere sploh doslej ni bilo pripomočka. Z uporabo seruma bo zlasti odpravljena opasnost zaradi zapoznelih operacij slepiča, ki so jo morali doslej plačevati bolniki z življenjem.

Lord Haldane umrl

V starosti 72 let je te dni umrl na svojem posestvu na Škotskem lord Haldane, bivši angleški minister, ki je zadnjič izvrševal to funkcijo v Mac Donaldovi vladi, kjer je vršil posle zakladnega kanclerja.

Haldane je bil tip angleškega politika, ki se ni držal teorij in strankarskih diktatov, ampak je vedno ravnal tako, kakor je veleval stvarni položaj. V odliko mu štejemo zlasti to, da je vedno vodil moralno politiko in da je imel poseben čut za javno blaginjo in splošnost.

Pokojnik se je rodil l. 1856. Šolal se je na univerzah v Edinburghu in Göttingenu ter je ostal vse življenje prijatelj filozofije. Njegov ljubljenec je bil zlasti filozof Schopenhauer, katerega dela je tudi prevzel v angleški jezik. Od l. 1885. dalje je bil član londonskega parlamenta in l. 1905. je na splošno presenečenje prevzel vodstvo vojnega ministrstva v tedanji liberalni vladi.

Seдем let ga je vodil in reformiral. Položil je temelje za angleško domobranstvo, ustvaril je generalni štab, v največjo zaslugo pa so mu štel ustanovitve teritorialne armade.

Nemčijo je tako dobro poznal, da ga je poslala angleška vlada v začetku l. 1912. v Nemčijo, kjer se je razpravljalo o mednarodnem položaju. Posebno Balkan je bil tedaj v ospredju dnevnih razgovorov. Haldane je predlagal Nemčiji zmernost in je posebno podčrtaval omejitve oboroževanja na morju. Tedanji kancler Beethmann-Holweg je bil za sporazum, toda veliki admiral Tirpitz ni hotel o tem nič slišati in tako je končala stvar z jalovim uspehom, iz katerega se je pozneje izcimila svetovna vojna.

Zadnjič je bil lord Haldane član angleške vlade pred štirimi leti. Po odstopu Mac Donaldove vlade v oktobru 1924 se je umaknil v zasebno življenje. Še prej, l. 1919, so izšli njegovi spomini s prav zanimivim političnim gradivom.

Američani so lansirali novo modo,

ko so dopolnili na olimpijadi v Amsterdamu in ki moda je dosegla med mladimi holandskimi dekletami neverjeten uspeh: velikanška črna očala proti polotnemu soncu. Zdel pa se pričel amsterdamske tržnice, da je moda nezakritih modrih oči in rumenih kodrov — mislimo namreč, da prevladujejo na holandskem modre oči in rumeni lasje — lepša nego vse, kar so jim prinesli od onkraj velike luže v teh dneh!

Angleži opuščajo pipe

Zgodilo se je nekaj, česar ne bi razumeli ljudje še pred dobrimi desetimi leti. Angleži so začeli opuščati pipo in jo nadomeščati s cigaretami. Kratka pipa čedalje bolj izginja iz ust pravovernega Angleža in se jadrno umika gospodični cigaret, ki prica o veliki naprednosti in prilagodljivosti v tej tako konservativni deželi.

Statistika, ki so jo napravili v Londonu in jo zdaj razpošiljajo po svetu pravi, da je postala Anglija v zadnjih sedemnajstih letih iz dežele pip dežela cigaret. L. 1924. se je razpečalo dvakrat toliko cigaret kakor l. 1907., do čim je poraba tobaka za pipo nazadovala za polovico. Kaj hočemo! Razmere se izpreminjajo in ljudje jim sledijo.

Angleškimi strokovnjaki pa so našli tudi potezek za to izpremembo. Izračunali so, da se drugim deželam na svetu ne godi nič boljše kakor Angliji. Z edino izjemo — Zedinjenih držav! V Evropi so ostali zvesti pipi le veterani in mornarji, v Ameriki pa skoro brez izjeme vsi prejšnji kadilci. Mogoče prihaja to tudi od tega, ker je bila Evropa z malimi izjemami vsa v svetovni vojni in se je ob tej priliki spremenila. Postala je nervozna. Amerika pa je želela doma, ni ji bilo treba trepetati za posest in kri, ostala je hladna in mirna. Zato kadi pipo še vedno po starem. Zanimivo pa je izvedeti, da se je založil Byrd, ki pripravljala polet na južni tečaj s pol milijonom cigaret. Doslej so tudi raziskovalci v večnem ledu in snegu kadili pipo. Mogoče je Byrdova gesta znak, da se tudi Amerika glede porabe tobaka ravna po Evropi.

Kako staro je človeštvo?

Človeški rod živi že milijon let ali vsaj pol milijona let

Na to vprašanje so odgovarjali do danes različni učenjaki različno. Darwinova teorija, najdba koščenih ostankov praljudi, formacija zemeljskih plasti, v katerih so našli okamenle ostanke in različne metode za določanje starosti teh plasti in okamenin so jim dajale priložnost gibati se v svojih domnevah o starosti človekovi med 500.000 leti in milijonletjem. To je precejšnja razlika, če se zavzemaš za prvo ali za drugo številko. Toda učenjaki kolebajo med prvimi in drugim naziranjem zato, ker se ne morejo prav odločiti, da bi postavili človeka v tiste davne predpotopne dobe, ki segajo v sredino ali v začetek tako zvanega terciarja. Šele prav v zadnjem času je napravil znani ameriški učenjak in predsednik Ameriškega naravoslovnega muzeja Henry Fairfield Osborn odločen korak naprej. Izdal je knjigo »Človek na poti na Parnas«, v kateri dokazuje, da je

človeštvo staro najmanj 1.250.000 let in sicer gre tukaj za človeštvo, ki se je samo sebe že zavedalo in ki je imelo neke, čeprav do skrajnosti primitivne nastavek k civiliziranemu človeštvu, kakršno je nastopilo šele pred kakšnimi 10.000 leti, ko je izumilo prve načine »pisanja«. Če bi hoteli govoriti o prvem človeštvu sploh, bi morali še daleč, silno daleč nazaj, v tiste dobe, ko je bilo še na čisti živalski stopnji, ko je bilo razvito toliko, kolikor n. pr. današnje opice in še manj. V tem slučaju o kakšnem početku človeštva sploh ne bi mogli govoriti, ker bi dospeli do prvotne živali, iz katere se je po eni strani razvil človek in po drugi opice, od te živali bi prišli do prvega sesalca in od prvega sesalca vedno nižje v razvojni vrsti in vedno dalje v najskrivnostnejše dobe zemeljske prazgodovine.

V svojih trditvah se opira Osborn v prvi vrsti na raziskavanja dveh angleških učenjakov. Moira in Woodwarda. Moir je bil prvotno trgovec, a prijateljstvo z nekim geologom ga je navdušilo za arheološka raziskavanja. Že pred 20 leti je našel po vsej priliki po človeški roki obdelane kremenjake in sicer v geoloških formacijah, ki segajo v tako imenovano pliocensko dobo, kakšen milijon let pred nami. Začel je domnevati, da je človek živel že v tisti starodavni dobi — za tedanje

Berač.

»Čemu pa ne delate, če ste tako lačen?«

»Saj sem že poskusil, ampak potem postanem še bolj lačen.«

In vendar smo vsi ljudje — prav vsi — tako hudo podobni eden drugemu.

V tem letu je justica obogatela za nov slučaj, ki je močno sličen Sacco-Vanzetti: obnovljena je bila pravda o Osipu Zakubovskem, ruskem vojnem ujetniku in tečaju, ki je bil pred tremi leti v Neu-Strelitz v Nemčiji zavoljo umora obsojen na smrt in ustreljen. Sličnosti so, da bi kričale v nebo.

Sacco in Vanzetti sta bila pred sodiščem kot dva guinea — kakor v Ameriki psujejo italijanske priselence — in pred prvo razpravo je odvetnik prosil Vanzettija, naj raje ves čas molči, ker bi njegova nepravilna angleščina na sodnike in porotnike napravila slab vtis. — Zakubovski je prosil za tolmacha, pa mu ga niso dali. Ko se je v Dedhamu javil nekdo, čes da je krivec in da S. in V. nista bila udeležena pri toženem dejanju, sodišče njegove izjave ni vzelo v poštev in je zavrnilo njuno prošnjo, da se proces obnovi. — Priče, ki so najprej nastopile proti Zakubovskemu, so pozneje prekale in obremenile sebe, toda sodišče se na to ni oziralo in procesa ni obnovilo.

Toda človeku se na koncu vse te reči zdijo samo kakor nezanimive, če-

prav tako brezdušno brutalne podrobnosti. Samo ena podoba kriči pred očmi: tukaj so padli preprosti, dobri ljudje — in na svetu je malo dobrih ljudi. Sacco in Vanzetti sta dan pred smrtjo pisala iz ječe, kakor bi najbrž težko pisal nekdo, ki zavoljo nekaj tisoč dolarjev ubije par ljudi: Prijatelji in sodrugi! Zdaj, ko se drama tega procesa končuje, bodite vsi enega srca. Samo dva izmed nas bosta umrla. In Zakubovski — Bil je bolj v tesnih razmerah doma kakor onadva, ki sta preromala svet in sta se šolala v življenju in v knjigah. Fronta, ujetniška taborišča in na koncu belo, bolno samotno kmečko dekle s par otroki. Tam je ostal tudi po prevratu, bil je hlapec ali karkoli in je s par markami mesečne mezde živel sebe, njo, njeno mater, otroke. Včasih je mislil, da bi šel domov; pa so bili tako bedni, ni jih mogel pustiti kar tako.

Potem je bil obsojen na smrt. Prej redkobeseden — nemščina mu je šla tako trdo — se je tedaj razgovoril: on prav za prav ve za storilce, štirje njegovi tovariši so, ki so pričali zoper njega, pa je eden oženjen in ima tri otroke in ga ni hotel pehati v nesrečo, mislil je, saj sem nedolžen, meni se ne more nič zgoditi.

Zdaj, ko je Zakubovski že tri leta mrtev, je proces — vsaj formalno — obnovljen. V Neu-Strelitz so prišli socialni demokratje na vlado, novi justični minister se je zavzel za stvar. Toda socialni demokratje so navezani na lokalni nemško-nacionalne opozicije, prvi državni pravdnik je njen vodja, za njegov prestiž gre in tako je proces res samo formalno obnovljen. — Sacco, Vanzetti, Zakubovski: Troje justičnih umorov, katerih grozotnost pa ni samo v bolni toposti vesti sodnih funkcionarjev, temveč zlasti še v množici političnih in socialnih okoliščin in pa v nacionalnem prezirju, ki so pomagali pisati smrtno obsodbo.

Po vsakem justičnem umoru se v publiki zgane vest. Toda ogorčenje vre pogostoma iz prevelikega studenca: to je samo dobrodušna skrb za točno, nemoteno delovanje pravnega aparata, samo nervozna želja, da se nekaj pripíše. Malo, prav malo globljega človeškega razumevanja je zraven. Meni je tuje tisto argumentiranje, ki ga tolikokrat ponavljajo proti smrtni kazni in ki je po svoji preprosti logiki prav za prav precej povedano: noben sodnik ni nezmožljiv; torej noben sodnik ne sme nikoli odmeriti in izvršiti

kazni, ki je v prihodnosti ne bo mogoče preklicati in poravnati. — Mislim namreč, da smrtna kazen ni v nikakoli nemoteni sovostnosti s problemom zmotljivosti: niti sodnik, ki bi bil nezmožljiv, ne bi nikogar smel pošiljati v smrt.

Rad bi zapisal besedo, da se bojim, da ti bo zvenela prazno. Toda jaz imam rad svoje življenje, ti svoje in sleherni človek pod solncem. To je pravzaprav vse, kar imamo. In zato je nam vsem ljudem najsvetejše izmed vsega: enedotakljiva suverenost našega življenja.

In še eno bi rad: trdim, da smo vsi ljudje med seboj absolutno podobni (— to se morda malo nerodno čuje, pa vse eno; besede enakost samo zato ne rabim, ker je preozka). Pa se ne mislim sklicevati nea sveto pismo, niti ne rečem: sub specie aeternitatis. Mislim samo na kemično zgradbo in zakonitost funkcij živega človeškega organizma.

Samo iz dneva v dan, ko računamo izgubo in dobiček, se ločimo v dobre in slabe.

In tu se problem razširi v problem kazni vobče. Pomislite samo: V sodni dvorani je sto ljudi, publi-

O smrtni kazni

Pred enim letom, v noči pred 22. avgustom 1927 sta bila v Dedhamu, Massachusetts, USA justificirana Nicola Sacco in Bartolomeo Vanzetti.

Duge, če se je kaj prida spremenilo od tedaj, ko je bila pred dobrimi sto leti v Angliji parlamentarna debata o predlogu, naj se odpravi smrtna kazen za tatvine nad pet šilingov, in je lord Ellenborough — bil je justični minister ali kaj — rekel med drugim: Moji lordi, če dopustimo, da ta osnutek postane zakon, potem ne bomo več vedeli, kako in kaj. Ne bomo vedeli, ali stojimo na glavi ali na nogah.

Še po sto letih, še po vseh teh blaznih srečanjih človeka s človekom v svetovni vojni je povprečni duši iz publike princip nedotakljivosti človeškega življa vse prej ko sam iz sebe nujen. Ujeti v staro moralo o krivdi in kazni, bijemo majhne otroke s kibo ali kar tako z roko, in kadar je kdo velik zašel ali se je zgodilo z njim kaj hudega, pa je na koncu umrl na vislicah ali na električnem stolu — mi samo beremo, zanima nas, zelo radi beremo. Veseli smo, da nismo taki.

Komercialna banka d. d.

Podružnica
LJUBLJANA,
Mestni trg št. 5

Afilijacija Banke čehoslovaških legij, Praga

Obavljajo vse bančne posle, vključno s posojenimi denarji na tekoči račun in na hranilne knjižice. Pooblaščen prodajalec srečk državne loterije. Prodaja drž. srečk na obroke. Prodaja in nakup deviz in valute.

Brezjavni naslov: Komercbanka. — Telefon: 2005.
Pošt. hran. rač. št. 13340.

Naši onstran granic

— Orožniki težko ranili slovenskega delavca. Po gostilnah stikajo orožniki in se približujejo fantom in možem, da bi ujeli ali vzročili kako besedo, za katero takoj primejo dotičnika, ga uklenejo in odvedejo v zapor. Četokrat si naravnost izmislijo, da je kdo izpregovoril nekaj subverzivnega, samo da aretirajo enega ali drugega, kakor jih paš udijo službena povelja. Po brezposelnem razgovoru so orožniki prišli delavca Antona Kravanja v Boven. Ta se ni mogel naštetati aretaciji in se je uprl. Orožniki so dobili še pomoč in Kravanja so pritirali v svoje prostore, kjer so ga neusmiljeno pretepli in težko ranili. Zlomljenih ima več reber in zdravnik je napovedal dolgo zdravljenje; nevarnost je pa tudi, da podleža ranam. Ako oždravi Kravanja, bo postavljen kot državni sovražnik človek pred laške sodnike in obsojen na večletno ječo.

— V Koritnici na Borskem so odhajali fantje k vojakom. Ob takih priklakah pijejo vino in zapojejo kako pesem. Da se izognejo vsaki neprilici, so si prinesli fantje vina v neko privatno stanovanje. Tam so se lepo mirno zabavali sami med seboj. Izvedeli pa so to surovi miličarji in udarli oboroženi v ono stanovanje, kakor da bi se skrivala tam kaka nevarna zarota proti Italiji. Nastopili so s krikom, vpili so na fante in hišnega gospodarja ter jih razgledali. Ko je domaća hči omenila, da se smejo vendar v privatnem stanovanju zabavati po svoje, jo je napadel miličar in udaril s tako silo po glavi, da je mladenka padla na tla in se onemestila.

— Roparski napad pri Postojni. Fran Kranjec, davčni iztirjalec iz Postojne, je bil 16. t. m. zvečer napaden na poti v Hrčevce. Počili so strelji iz samokresov. En strel je zadel Kranjca v grlo. Padel je na tla in dva roparja sta skočila nanj in mu vzela 18.000 lir, ki jih je imel s seboj. Potem sta izginila. Kranjca so prepeljali v postojnsko bolnico.

— Suša in toča v Vipavski dolini. Pri čakovalcih so dobrotne dežja, prišla pa je nevihta s točo, ki je zadelala zlasti Duplje, Vrhopolje, Budanje, Stjak, Erzeli, Manče in Goče. Kar ni pobrala suša, je sedaj uničila toča. Suša je napravila tako škodo, kakršne ni bilo že sto let. Krompirja je komaj za seme, koruza je uničena, suši se tudi trta in grozdje. Ljudje gledajo s strahom v bodočnost. Razširila se je vest, da mislijo oblasti leto ukiniti nekatere davčine, da bi se tako nesrečnim Vipavcem pomagalo, toda po grenkih izkušnjah zadnjih let ne more tega nihče prav verjeti. Pela bo sekira po gozdovih in na južno Ameriko mislijo po vseh vipavskih vaseh.

— Pet tisoč lir so razdelili med družine, ki so po požaru v Cepnem, občini Košana, naboli prizadete. Pogorelost so povedali, da je nekakšen denar sam Mussolini. Požarna škoda pa je ogromna.

— V planinsko kočjo nad Sočo je udarila strela, ki je ubila 18 ovac in 37 kog.

— Orožniki in državne ustanove je baje žalil 29-letni Ivan Ivančič iz Smasti, ko so orožniki zahtevali, da mora on s tovariši zapustiti gostilno. Orožniki vedno stikajo po gostilnah in iščejo priliko, da razžalijo in zadržijo domaćine, nakar slede vedno aretacije in obsojbe.

— V Dornbergu je nenadoma umrl čevljar Lovro Berce. Zapustil je ženo in tri otročice. Preživljanje je v današnjih kašičnih časih težko. Nesrečno ženo je smrt moža tako potrla, da se ji je omračil um in so jo odvedli v deželno blaznico.

— Na Šentvitski gori je umrl tamonjši posestnik in zadnji župan Ivan Prvanja. Pokojnik je bil povsod zelo spoštovan mož. Obširno košičansko občino v Brdih vodi sedaj neki mlad laški gospod. Po odločitvi bivšega komisarja, domaćina Obljuka, imajo v Koškem sedaj še tretjega komisarja. Mlad gospod je odločil košičanskega tajnika Damjana Simčiča in števerjansko tajnico Štekarjevo. Laški občinski načelnik in njegov tajnik Batistin sta pri svojem poslu precej počasna. Delo zastaja, vrši pa se pridno zasledovanje in preganjanje Slovencev.

— Z Goriskega. V Dobravljah na Vipavskem so pokopali 84-letnega gospodarja Antona Valiča. V Gorici je umrl znani zdravnik dr. Oskar Morpurgo, ki je bil mnogo let primarj mestne bolnice. Na pobočju Svete gore so našli težko ranjenega nekega neznanega človeka. V gorški bolnici je umrl. Pri njem so našli izkaznico tržaškega Moto-kluba. Kdo je, se še ne ve. Nesrečnik je imel glavo prestrleto. V bližini Tabora pri Dornbergu se je smrtno ponesrečil vlakovodja Galignoni. Ko je vozil vlak čez most, se je vlakovodja nagnil malo ven pa zadel s glavjo ob železno ograjo pri mostu. Vrgel ga je s stroje na tla. Ponesrečenec je bil takoj mrtev. Po 13 letih se je vrnil domov v Dol pri Cepovanih Anton Bratuž, ki so ga bili Rusi ujeli na galitski fronti. Pri nekem kmetu je služil 8 let. Hotel ga je posinoviti, toda Bratuž je vedno mislil na svoje čepovanske kraje in se je vrnil. Nova babilika na Sveti gori bo posvečena 26. t. m.

ka, novinarji, porota, senat, ječarji — sami dobri, pošteni ljudje, en sam pred njimi je črn in obremenjen. Vsi smo nedolžni — državni pravdnik mora biti zase o tem naravnost bolno prepričan — nekdo pa je kriv in bi ga linčali.

Tako preprosti smo. Tako kruto komadni. Drug drugega cenimo po verižici na prsih in po lepoti polti. Lepe obraze poljubljamo, nelepe bijemo; kdor je poražen ga pobijemo do konca. Nikoli se ne moremo živeti v tiho, strašno borbo, ki jo kdorkoli bje mimo nas za svoj človeški obraz.

Kriv?
Nedolžen?
Marsikatera zabloda je družbi princip in vodi življenje. In mi trpimo na telesu in duši.

Ko se vrnete z dopusta
ohranite pridobljeno svežost,
ako boste za zajtrk in južino
redno jemali 2—3 žličice
OVOMALTINE.

Dopisi

MALA NEDELJA. Narodno kulturno društvo priredi v prid Društvenega doma v nedeljo 2. septembra ob 3. pop. veliko tombolo. Dobitki: moško kolo, svinja, ženska in moška obleka, žepna ura in še nad 300 koronah dobitkov. Karte po 3 Din. Po tomboli ljudska veselica z godbo in s plesom. Vabljeni vsi od blizu in daleč ob vsakem vremenu.

KOZJE. Pred nekaj dnevi je umrl gospod Anton Maček, posestnik, mlinar in žagar v Kozjem, v starosti 78 let. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik se je vse svoje življenje trudil za splošno povzdigo gospodarstva ter je račeval mnogo let kmetijski podružnici v Kozjem. Za mnogoletno javno delo je bil letos odlikovan z zlato medaljo za civilne zasluge. Z umiranjem izgubi občina Kozje odličnega moža in mnogoletnega odbornika. Pokojnika je spremlilo na zadnji poti mnogo znancev in prijateljev, kar je pokazalo, kako visoko je bil pokojnik spoštovan in priljubljen. Zadnjo čast so mu izkazali tudi gasilci in njih načelnik g. Podlinsk. Se je poslovil od rajnega z ganljivimi besedami. Lahka bo zemljica blagemu pokojniku!

GORENJA VAS (Poljanska dolina). V nedeljo so gostovali na našem odru v Sokolskem domu gostje iz Zeleznikov z igro »Bratje sv. Bernarda« in to s prav dobrim uspehom in ob jako povoljnem obisku. Igra nam prikazuje v svojem razvijanju navidezno pobožnost in gorečnost, a je je neko svetlohlavnost in licemerstvo, ki ga lahko dan na dan opazujemo posebno na deželni, pa gotovo tudi v mestih. Prepletana pa je s pravo poštenostjo, razsodnostjo in pravih globokim verskim prepričanjem in resničnim pobožnim življenjem starega samostanskega brata. Za svojo poštenost in lepo igranje so želi igralci obilen aplavz. Poleg igralcev so pribiti v doleto še gostje iz Seleske doline. Po igri se je razvila prav živahna prosta zabava v pozno noč. Vsi gostom ter igralcem in obiskovalcem iskreno priznanje za popolni uspeh prireditel.

OSILNICA. Klerikalci po občinskih volitvah še vedno pretakajo krokodilje solze. Kraska zmaga KDK, ki je dobila 10 odbornikov, a nasprotniki samo 7, jim kar ne gre iz glave. V tej turi in žalosti se je bilo bati, da bo gosp. župnik držal besedo, ki jo je izrekel pred volitvami, češ: ako njegova lista propade, gre on takoj iz Osilnice. Odsel je res, ampak samo za pet dni in klerikalci so se že široko ustili: »Gospod so šli v Ljubljano volitve razveljaviti! Ni nam treba povdarjati, da so se volitve vršile v najlepšem redu. Nu, zato je bilo menda pač le res, da je gosp. župnik šel samo lepo hladiti ali pa iskat novo župnijo. Naj bo tako ali drugače, nekateri njegovi pristajali sami priznajo, da je gosp. župnik sam kriv poraza in bo tako tudi drugod, kjer se duhovniki vmešavajo tam, kjer bi jih ne smelo srbeti. Pri nas se je torej začelo svitati in možje, ki vidijo, da pri SLS ni vse zlato, kar se svetli, pristopajo v naš tabor. Hvala vsem, ki so pripomogli do krasne zmage. Živela naša KDK in naši napredni občinski možje z županom Kovarčem na čelu!

F. P.

Šolstvo

— Na deški meščanski šoli v Mariboru bodo v ponedeljek in v torek, dne 27. in 28. avgusta razredni (ponavljalni), naknadni završni in privatni izpiti, vselej od 8. do 12. in po potrebi od 14. do 16. ure. V četrtek in v petek, dne 30. in 31. avgusta bo vsoletni izpit. Vpisovanje se mora ponovno vsak učenec kategorizacijskega razreda, tudi če se je vpisal koncem eta. V soboto, dne 1. septembra bo ob 9. uri šolska maša in po maši urede učencev po razredih. Učenci se zberejo pol ure pred mašo na šolskem dvorišču. V ponedeljek, dne 3. septembra bo ob 8. uri pričetek pouka.

— Na državni realki v Ljubljani, ki je bila že do sedaj v nižjih štirih razredih izenačena z realnimi gimnazijami, v višjem tečaju (5. 6. in 7. razr.) pa je imela le realne oddelke, se odpravi v letošnjem šolskem letu v petem razredu realnogimnazijske paralele, tako da morajo učenci, ki so dovršili nižje štiri razrede srednje šole, nadaljevati študij na tem zavodu po realnem ali po realnogimnazijemskem učnem načrtu. Ob enem se razširi višji tečaj realke počeniš z letošnjim petim razredom na štiri leta, dočim ostane učni načrt za ostala dva najvišja razreda za letošnja neupravnjena. Vpisovanje novih učencev in ponavljalcev za I. razr. se bo vršilo 1. sept. od 9. do 13. ure. Dosedanji učenci 2. do 7. razreda se vpisujejo v ponedeljek 3. sept. točno ob 9. V 5. razredu pa oni, ki bodo obiskovali realnogimnazijski oddelke. Učenci, ki pridejo z drugih zavodov, se bodo vpisovali v ravnateljski pisarni v ponedeljek, 3. sept. ob 8. uri. Razredni in privatni izpiti se bodo vršili od 27. do 31. avg. po že objavljenem redu. Pismeni višji tečajni izpit se prične v soboto, 1. sept. ob 8.

— Državni konservatorij v Ljubljani. Vpisovanje za vstop bo na konservatorij v dneh 1., 3., 4. in 5. septembra 1928 od 9. do 12. dop. in od 2. do 5. pop. v kons. sob. št. 17 postojla Gl. Matice, Gosposka 8, priključno, desno. Kdor želi biti sprejet v konservatorij, mora pred vpisom natančno izpolniti uradno prijavo, ki se dobi od 29. avgusta dalje pri službi konservatorija za 2 Din, kolektivna pa mora biti s 5 Din. Pri vpisovanju morajo predložiti novi golenci poleg natančno izpolnjene prijave: rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo in dokaz o glasbeni predizobrazbi. Sprejem se izvrši na podlagi komisionalnega sprejemnega izpita, za katerega je plačati pri vpisu 30 Din izpitne takse za vsak glavni predmet. Stari golenci konservatorija morajo poleg prijave predložiti letno izpričevalo konservatorija. Prednost glede sprejema imajo prijavljenci, ki so z dobrim uspehom dovršili 4. razred šole Glasbene Matice v Ljubljani. Vpisnina in prispevek za učila znaša 40 Din. Poučujo se sledeči predmeti: solopetje; klavir; gosli; viola, čelo, kontrabas, flauta, oboa, klarinet, rog, trobenta, pozavod, orgle, zborovska šola, glasbena teorija, oblikoslovje, glasbena zgodovina, fiziologija in fonetika, metodika, intonacijske vaje in dikta, klavir kot oblikovni predmet, harmonija, kontrapunkt, glasbene forme in analiza,

skladba, zborovno petje, solopetje kot oblikovni predmet, nauk o instrumentu, instrumentacija, glasbena estetika itd. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

— Deška meščanska šola v Ptuju. Vpisovanje učencev v vse razrede se bo vršilo od 30. avgusta do 3. septembra od 8. do 12. ure v ravnateljski pisarni (Panonska ulica 5, I. nadst.). Roditelji, ki iščejo za svoje sinove deških stanovanih s popolno preskrbo, se morajo tozadevno informirati pri ravnateljstvu, ki vodi evidenco o primernih in priporočljivih di. stanovanih. Ponavljalni izpiti se bodo vršili 28. in 29. avgusta.

— Meščanska šola na Rakovcu. Zaradi proizvodnje šolskega poskopa, ki bo trajala po načrtih do 25. septembra, se bo vršilo vpisovanje v I. razred dne 27. septembra. Dne 28. septembra bodo razredni izpiti, 29. septembra šolska maša in v ponedeljek, 1. oktobra, bo redni pouk.

— Vpisovanje v obrtno — nadaljevalno šolo v Mariboru bo od 27. avg. do 16. sept. v posvetovalnici na magistratu, in sicer ob delavskih od 10.—12., ob nedeljah in praznikih pa od 9.—11. Šolnina znaša za vsakega izmed 7. šol. mesecev po 15 Din za učenca, ali skupaj za celo šolsko leto 105 Din. Pri vpisovanju je treba priložiti vsaj en obrok po 15 Din, vodstvo pa priporoča, da se plača več obrokov, če že ne cela vsota, ker potem ne bo treba zamudnega pobiranja in dreganja med šol. letom. V šolo mora hoditi vsak vajenec in vsaka vajenka, ki se uči pri kakem mojstru (mojstrinji) v območju mariborskega mesta brez ozira na starost. Vodstvo prosi vse delodajalce, da glede na kratke dobe vpisovanja pošljejo svoje vajence in vajenke skupaj z vpisovanju.

— Na drž. real. gimnaziji v Kočevju se bodo sprejemali učenci dne 1. septembra od 8. do 12. ure. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev in predložijo izpričevalo IV. razr. osnov. šole ter krestni list. Vpisovanje učencev od II. do VIII. razr. bo 3. septembra ob 8. v šolskih sobah. Teza dne se vpisujejo tudi zmanjški iz teh razredov. Ponavljalni, dopolnilni in privatni izpiti se bodo vršili med 24. in 31. avgustom.

— Šola Glasbene Matice v Ljubljani. Vpisovanje v glasbeno šolo bo dne 1., 3., 4. in 5. septembra 1928 od 9.—12. dop. in od 3.—5. pop. v pisarni Glasbene Matice v Gosposki ulici 8-I. Golenci naj se zglase v spremstvu staršev odnosno njih namestnikov. Pri vpisu morajo predložiti rojstni list in zadnje spričevalo šole Glasbene Matice, razvzeto mora plačati 35 Din vpisnino in prispevek za učila ter ukovino za mesec september. Mesečna ukovina znaša: za klavir ali gosli po 78 Din, za solopetje 160 Din, in za pouk viole, violončela, kontrabasa, flavite, oboa, klarineta, fagota, roga, trobente, pozavne ali orgel po 90 Din. Teoretični predmeti kot samostojni glavni predmet po 90 Din, kot stranski predmet po 25 Din. Mladinske in zborovske petje po 25 Din. Golenci, ki obiskujejo obvezno pouk glasbene teorije, se poučujejo v tem predmetu brezplačno. Redno delovanje za vse predmete in oddelke se prične v petek, dne 7. septembra.

Majno, najokusnejše sadje
prinaša isvanoren sad, ako
ga spomladaj gnojimo s Kan-
pico sprevlede hranečo soljo
Vitrarski zavrtki, melani
prosejane semijo, sadenje
za 100—150 evr. lončkov
Cena 48 Din. mali ovitek
12.80 Din. Če ljubite svet-
lice, polivajte jih s Kan-
pico ovelike hranečo soljo
— Poslušite se navodila za
gojenje svetlic.

Prodaja se v lekarnah, drogerijah, trgovinah
s svetilkami in semenih. Proti predplačilu razpo-
slamo franko. Po povzetju ne pošljemo.
— Z. Šumacher, kem. farmaceutski laboratorij. Cr-
venka (SHS). 105

PIRETRIN

stenice, bolhe, muhe
ščurke, mravlje, molje
er v opče vso golazen
v hiši, kot v poljedelstvu,
vrtarstvu, vinogradni-
štvu, pri živini itd.

Pojasnila daje brezplačno:

Piretrin d. d. Zagreb, B-ceste 35

Lipski jesenski velesejem

(Leipziger Herbstmesse)

od 26. avgusta do 1. septembra 1928.

Največji in najstarejši svetovni vzorčni velesejem, na katerem
so zastopane vse stroke trgovine in industrije. Najugodnejša
prilika za nakup vsakršnega blaga, strojev itd. Posebni teh-
nični, stavbarški, tekstilni, čevljarški in usnjarški velesejem,
združen s znanstvenimi predavanji, razkazovanjem in praktič-
nimi predvajalji del iz vseh navedenih panog.

Pojasnila daje:
častno zastopstvo STEGU, Ljubljana,
GLEDALIŠKA ULICA ŠTEV. 8.

Zahvala

9900

Za izraze odkritosrčnega sočutja, ki smo jih prejeli pismeno ali
ki so nam bili izrečeni osebno ob priključni prebride izgube naše
nad vse ljubljene, drage mamice, stare mamice, prababice in tete,
gospe

Viktorije Haring roj. Diažič

kakor tudi za poklonjene prekrasne vence in cvetje in za sprem-
stvo na njeni zadnji poti, se tem potom vsem najpriznaneje za-
hvaljujemo.

Posebno nas veže dolžnost zahvaliti se preč. duhovščini, št.
sestram in gojenkam »Josefinuma« za spremljevanje ter pevskega
društva »Krakovo-Trnovo« za ganljivo petje.

Sv. maša zadušnica bo v soboto, dne 25. avgusta t. l. ob 8. uri
v stolnici.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1928.

Mestni pogrebni zavod

Zalujoča rodbina HARINGOVA.

tres posebnega namena.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da
je naš predobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Ivan Pipan

posestnik

dne 21. t. m. po daljšem trpljenju, previden s tola-
žili svete vere, v starosti 77 let, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo,
dne 22. avgusta 1928 ob 5. uri popoldne iz Stare
poti 2. na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1928.

Zalujoči rodbini Pipan-Ramovš.

Triciklje

Pogrebni zavod Iv. Gajšek
Vodmat—Ljubljana.

Naš iskreno ljubljani sinček

FEDOR

nas je v nežni svoji starosti 5 mesecev,
zapustil za vedno.

Pogreb se vrši na Brdu, dne 22. avgu-
sta 1928 ob 17. uri.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana—Brdo, dne 21. avgusta 1928.

Ruša in Gilbert Zupančič.

Zahtevajte za potrebno mo brezplačni cenik

Senčnike in svetilke za elektr. luč, stojče svetilke, sve-
tilke za spalnice, ogródja za senčnike, žarnice, potezne
svetilke, žica za napeljavo, izolatorji, inštalacijski materijal
po najnižji ceni nudim franko vsaka postaja

Anton Pibrovč, Ljubljana Sv. Florjana ul. 31

V najhujši vročini

je najboljša
in najbolj zdrava pijača

ohlajeni

Radenski

zdravilni vrelec

Dobl se ga v vseh boljših trgovinah,
restavracijah in gostilnah.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

DVAINDVAJSETO POGLAVJE.

Noblesse oblige.

Vendar pa ni bil on tisti, ki se je prvi oglašil. Eden njegovih spremljavalcev je stopil naprej in zavpil:

»On je! Vidite, mušketo ima še v roki.«

»Nu, primite ga,« je odvrnil gospod de Saint - Alais, »in odvedite ga iz sobe! Kdorkoli ste, gospod,« se je okrutno obrnil k meni, »ko ste se lotili vojnškega posla, ste menda tudi mislili na posledice? Odvedite ga, prijatelji!«

Dva moža sta pristopila in sta me zgrabila za komolce. V svoji osuplosti nad pojavljenjem gospoda de Saint - Alais in nad njegovimi besedami nisem niti pomislil na to, da bi se bil branil. A v takih primerih se človek naglo osvesti.

»Gospod de Saint - Alais,« sem izpregovoril, »to je abotno. Nihče ne ve bolje od vas, da nisem vohun. Tudi to veste, zakaj sem prišel. In kar se tiče moje preobleke...«

»Ničesar nečem vedeti,« me je zavrnil.

»Ali...«

»Ničesar nečem vedeti, pravim!« je ponovil in porogljivo mahnil z roko. »Zadošča mi, da smo vas našli tu preoblečenega v meniha, kar očitno niste. Bolje bi bilo za vas, da ste poizkusili preplavati

Rhono, kadar najbolj naraste, nego da ste se nocoj vthotapili v to hišo — verjemite mi... Odvedite ga vendar! Spodaj naj ga sojijo in obsodijo.«

Nisem se mogel več premagovati. Otresel sem se mož, ki sta me držala, in odskočil.

»Lažete!« sem kričnil. »Vi veste, kdo sem in zakaj sem tu!«

»Ne poznam vas,« je odvrnil, ne da bi trenil z očmi. »Ne poznam vas in neznano mi je, zakaj ste prišli. Res je, da sem nekoč poznal človeka, ki vam je bil podoben. A tisti je bil plemič in bi bil rajši umrl, nego da bi se bil poizkusil rešiti s tako očitno prevaro in lažjo. Odvedite ga, že itak je na smrt prestrašil gospodično Denizo. Bržkone je našel vrata odprta in se je splazil noter, meneč, da bo tukaj varen.«

Uganil sem, kaj namerava: v svoji togoti je hotel žrtvovati mene, da bi očeval sestrično čast. Še več: z okrutno radostjo je užival stisko, ki me je spravljala vanjo. Čelo se mi je orosilo in zbegano sem gledal okoli sebe, trudeč se, da bi našel jasno misel. Hrup pouličnega boja mi je še polnil ušesa; vedel sem, da ljudje, ki tvegajo svoje življenje v taki borbi, ne poznajo ne pomislekov, ne usmiljenja. Ta mož je bil mimo tega še iz uma zaradi izgub in ponižanj, ki so ga bile zadel, in jaz sem nasprotoval njegovim načrtom. Njegove besede niso bile podobne navadni grožnji. Samo velikodušje more pripraviti človeka, da vzame tako nevarnost nase.

In vendar sem se obotavljal. Še branil sem se, ko so me jeli vleči proti vratom; a tedajci se je zgodilo nekaj, česar ni pričakoval: nihče izmed nas. Deniza, ki je med mojim razgovorom z njenim bratom vsa blela slonela ob zidu in se borila z omedlevo, je z glasnim vzvikom planila naprej in ga zgrabila za roko.

»Ne, nočem!« je viknila z dušičim se glasom. »Ne, tega ne boste storili! Milost! Usmiljenje! Jaz...«

»Gospodična!« je rekel markiz in gnev mu je blisnil v očeh. »Utrunjeni ste tako, da sami ne veste, kaj delate. Ta prizor je izžrpal vaše moči. Brž,« se je obrnil k spletičnici, »gospodična je potrebna vaše skrbi. Ta človek pa je vohun in ne zasluži njenega sočutja.«

Toda Deniza se ga je oklenila.

»Ni vohun!« je vzkičnila z glasom, ki mi je segel do dna srca.

»Ni vohun, sami vest, da ni!«

»Dovolj, dekle! Molčite!« je srdito zavrnil.

Toda markiz ni bil pripravljen na izprembo, ki se je bila izvršila v njej.

»Nočem,« je klicala, »nočem!«

In v moje presenečenje je zdajci izpustila njegov komolec, vrgla z naglo kretnjo glave lase nazaj ter se izzivajoče vpravljala pred bratom.

»Nočem!« je ponovila. »Ni vohun, in vi, gospod, to dobro veste. Ljubi me,« je nadaljevala ponosno, »in prišel je, da me vidi. Slišite? Pošete me je kot moj zaročenec.«

»Ali blazniš, dekle?« je zaškrtal gospod de Saint-Alais sredi občega molčanja.

In v tej tišini so vse oči uprle vanjo.

»Ne blaznim,« je odvrnila Deniza vsa blela in s plamenečimi očmi.

»Sramota vam ne gre do živega — ali bo tudi strah zama?« je s strašnim glasom zarohnel markiz.

»Strah? Ko pravim, da ljubim! Ljubim ga, ki stoji tu pred vami!«

Narodila in ve dopis.
bičile in malih oglašev.
je poslati na Oglašev.
delek Jutra, Ljubljana.
Prispevka. Tel. št. 2492

Mali oglašev, ki služijo v poročevalne in social.
ne namene občinstva. vaka bureda 50 par. Naj.
manjši zrak Die 5. Prispevka za tifo Die 5.

Mali oglašev

Ve pristojbina je upar.
li obsega s sročilom, a
car in oglašev. v
človku račun pošla tra
alica Ljubljana, št. 182

Službe dobi

Hotelsko kuharico
Iščem. Predstaviti se je v
hotelu Livoli. 26368

Trgov. pomočnik
željeznar, boljša mož. do
bi službo. Poudarja s prepi
sprave na ogli odd. 26359

Vajenca
s potrebnimi izobrazbo
sprejem takoj. Hrana in
stanovanje v hiši. K. Te
Murnova cesta 10. 26351

Siviljo
veščo šivanja pletenja na
specialne stroje, sprejem
Naslov pove ogli. Ju
trae. 26271

Šofer
Iščem ključavničar in me
hanik, popolnoma znan
sli dobri službi, službo v
Ljubljani (lukuzni avto).
Poudarja na ogli odd. 26251

Hotelsko sobarico
Iščem, smotno kavelje
ter nemškega jezika, s do
brimi sprave, sprejem
— Poudarja s prepi
sprave na ogli odd. 26307

Eksportna lesna
tvrdka
v Ljubljani išče prvotne
nega uradnika, perfektna
bilanca smotnega knjig
vođenja Poudarja na upravo
lista pod »Bilanca«. 26168

Soferja
ki bi opravljal sraven to
ferski posloj se kaka
druga dela v gospodarstvu
sprejem. Poudarja smotno
bilanca na ogli odd. 26307

Ekonomka
abolutna vinogradniška šola
s večletno prakso, sprejem
na ogli odd. 26307

Knjigovodja ali
knjigovodkinja
s večletno prakso, smotno
bilanca, s dobriimi spravi
vali, smotno, varčno in va
žno vseh domačih del —
sprejem. Poudarja s na
vedbo plače na ogli odd.
»Gorenjska«. 26222

Čevljar, pomočnika
dobro izkušenega, sprejem
tako. Ignac Grašič, Kranj.
26440

Posredovalnica
Mrak v Ljubljani
mujno potrebuje hotelsko
kuharico. 26441

Mesto tajnika
oddamo. Reflektira se sa
mo na maljšie moči, ki
imajo višje trg. študije
in nekaj prakse. Prednost
imajo kompetentje s znan
jem jezikov. Poudarja
navedbo referenc. Je poslati
do 31. m. na ogli odd.
delek »Jutra« pod značko
»Tajnik«. 26435

Gospodinja

ki zna dobro kuhati, dobi
službo pri 2 gospodinjah
na deteli. Biti mora pridna
in poslušna. Naslov v ogla
sodd. »Jutra« pod šifro
»Gospodinja 107«. 26438

2 slikarska in plesk.
pomočnika
dobro izveščana in znan
je sprejme takoj. Anton
Štipeček, Ljubljana. Kra
kova ulica 5. 26434

2 mizar, pomočnika
sprejme Anton Schweiger,
mizar v Črnomlju. 26421

2 čevljar, vajenca
dobro izkušeni, sprejme ta
koj. Albin Erben, Glince
pri Ljubljani. 26430

Cevljar, pomočnika
in vajenca
za finejša dela, sprejme
za »talo«, a hrano in sta
novanje v hiši Fr. Trav
nik, Trebnje. 26424

Kuharico
fino in perfektno iščem za
na deželo. — Poudarja na
oglasni odd. »Jutra« pod
»Zvesta 481«. 26481

Služkinjo
ki zna kuhati ter ima ve
ščo do otrok, išče mala
rodilna. Vprašati: »Slove
na Transport«. Miklošičeva
cesta 38 (gospa Novak). 26459

Vajenca
za slaščičarsko in medi
čarsko obrt, krepkega in
srdnega, starega 15-16
let, a hrano in stanova
njam v hiši, drugo po do
govoru, sprejme E. Stary,
slaščičarna, Krško ob Savi.
26061

Vratarja
iščem. — Reflektanti, po
možnosti vpokojeni otroci
ki, otenjeni, naj se javijo
čim prej pri ravateljstvu
Strojnih tovarn in livarn
d. d. Ljubljana, Danajška
cesta št. 35. Stanovanje na
razpolago, nastop takoj.
26450

Cevljar, pomočnika
sprejem takoj za najš
njejša dela, s isemimi pe
tami. Hrana in stanova
njam v hiši. Fran. Štrfer, sploš
no čevljarstvo, Škofja Lo
ka. 26303

Drja-jurista
sprejme Zvezta postiloiar
skih sadrug v Mariboru,
hotel »Mariborski dvor«.
26502

Pletilje
izkušene v vseh delih,
sprejem takoj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
26464

Kontoristinja
začetnica, perfektno v
nemškem jeziku, takoj
sprejem. Poudarja smotno
bilanca. »Nemško 515« na oglasni
odd. »Jutra«. 26494

8 do 10 čevljarških
pomočnikov
dobro izveščanih za oka
porna in galanterijska de
la, sprejem. Poizve se
Lojze Poljanjo, Stari trg
19, Ljubljana. 26486

Briv, pomočnika
dobrega delavca, ml.lega,
s 3-4 let, 18-20, a sta
natom 3. septembra. P.
mene poudarja prošim na
M. Gurin, salon za dame
in gospe. Kamnik 26450

Pletiljo
dobro izkušeno v vseh delih
sprejem takoj. Naslov po
ve ogli odd. »Jutra«. 26493

Snajzna ženska
okrog 35letna, s 12.000 Din
dobi stalno službo v okrep
čevalnici, Poudarja na ogla
sni odd. »Jutra« Maribor pod
»Politenost«. 26499

Trgovski
potniki

Vinski potnik
dobro vpeljan po Slovenji
dobi pod ugodnimi pogoji
tako. mesto. Poudarja se
poslati pod šifro »Vinski
potnik 96« na ogli odd.
»Jutra«. 26071

2 slikarska in plesk.
pomočnika
dobro izveščana in znan
je sprejme takoj. Anton
Štipeček, Ljubljana. Kra
kova ulica 5. 26434

2 mizar, pomočnika
sprejme Anton Schweiger,
mizar v Črnomlju. 26421

2 čevljar, vajenca
dobro izkušeni, sprejme ta
koj. Albin Erben, Glince
pri Ljubljani. 26430

Cevljar, pomočnika
in vajenca
za finejša dela, sprejme
za »talo«, a hrano in sta
novanje v hiši Fr. Trav
nik, Trebnje. 26424

Kuharico
fino in perfektno iščem za
na deželo. — Poudarja na
oglasni odd. »Jutra« pod
»Zvesta 481«. 26481

Služkinjo
ki zna kuhati ter ima ve
ščo do otrok, išče mala
rodilna. Vprašati: »Slove
na Transport«. Miklošičeva
cesta 38 (gospa Novak). 26459

Vajenca
za slaščičarsko in medi
čarsko obrt, krepkega in
srdnega, starega 15-16
let, a hrano in stanova
njam v hiši, drugo po do
govoru, sprejme E. Stary,
slaščičarna, Krško ob Savi.
26061

Vratarja
iščem. — Reflektanti, po
možnosti vpokojeni otroci
ki, otenjeni, naj se javijo
čim prej pri ravateljstvu
Strojnih tovarn in livarn
d. d. Ljubljana, Danajška
cesta št. 35. Stanovanje na
razpolago, nastop takoj.
26450

Cevljar, pomočnika
sprejem takoj za najš
njejša dela, s isemimi pe
tami. Hrana in stanova
njam v hiši. Fran. Štrfer, sploš
no čevljarstvo, Škofja Lo
ka. 26303

Drja-jurista
sprejme Zvezta postiloiar
skih sadrug v Mariboru,
hotel »Mariborski dvor«.
26502

Pletilje
izkušene v vseh delih,
sprejem takoj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
26464

Kontoristinja
začetnica, perfektno v
nemškem jeziku, takoj
sprejem. Poudarja smotno
bilanca. »Nemško 515« na oglasni
odd. »Jutra«. 26494

8 do 10 čevljarških
pomočnikov
dobro izveščanih za oka
porna in galanterijska de
la, sprejem. Poizve se
Lojze Poljanjo, Stari trg
19, Ljubljana. 26486

Briv, pomočnika
dobrega delavca, ml.lega,
s 3-4 let, 18-20, a sta
natom 3. septembra. P.
mene poudarja prošim na
M. Gurin, salon za dame
in gospe. Kamnik 26450

Pletiljo
dobro izkušeno v vseh delih
sprejem takoj. Naslov po
ve ogli odd. »Jutra«. 26493

Snajzna ženska
okrog 35letna, s 12.000 Din
dobi stalno službo v okrep
čevalnici, Poudarja na ogla
sni odd. »Jutra« Maribor pod
»Politenost«. 26499

Gospodična

s znanjem slovenske, nem
ške in erbovanske kore
spendence, nemške in slov
stografije ter strojevoja
išče primernega mesta —
Cenjene ponudbe na ogla
sodd. »Jutra« pod šifro
»Abolventka trg. akade
mije«. 26461

Mesarski pomočnik
dobro izveščan išče službo
— najraje na deželi. Na
slov pove oglasni odd. »Ju
tra«. 26476

Deklica
s 2 raz. meščanske šole,
želi vstopiti v trgovino. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 26456

Fant
vojaški prost. želi službo
pri vinskem trgovcu. Ni
pivo alkohola, ne kadilce.
Nastopi lahko takoj. Jak
ob Vauptič, Litmerk. —
Jrmož. 26485

Prodaj
vseh vrst, korepondence,
poprave tekstov, prepiš na
stroj Wolfova 1/11. deeno
Sodni tolmáč. 26479

Postrežnico
pridno in vestno, sprejme
manjša družina od 8-9
ure pop. — Naslov pove
oglasni odd. »Jutra«. 26462

Razpečevalke
za nov predmet, patenti
sprejem. Poudarja smotno
bilanca. Oglasiti se od
14 do 16 ure. Gospodav
ska cesta 13, soba 44 —
Ljubljana. 26496

Pouk
Jesenski tečaj
krojevna risanja in priko
jevanja damskih oblek —
pričnem 1. septembra t. i.
Vpisovanje sejemno in pi
sano. Rosa Medved, stro
kovno izpravana učiteljica
Ljubljana, Mestni trg 24.
26444

Akademik
nudi instrukcije v vseh
predmetih huj gimnazije
Dobro matematik. Poudar
ja na oglasni odd. »Jutra«
pod »Tehnik«. 26455

Temeljiti pouk
nemščine, francoščine ru
ščine in angleščine
Ortobar, cani phil. Sp.
Siška Lepodvorska št. 23.
26471

Nemščino
poučujem teorijo in prakso
po najboljši metodi. Stari
trg 3. II. deeno. 26490

Službe išče
Bančni uradnik
misl., s 5 in polletno služ
bo, vešč brvataške in
nemškega jezika, želi pri
merno namučene. Naslov
v ogli odd. »Jutra«. 26390

Uradnik
popolnoma vertiran v ma
nipulaciji mehkega in trde
ga lesa, vešč knjigovod
stva, slovenskega nemške in
italijanske korepondence in
drugih posarskih poslov
išče primerno službo — tu
di na deželi. Poudarja pod
»Zmožnost« na oglasni od
delek »Jutra«. 25546

Trg, pomočnik
manufakturni mlajša mož,
jeber prodajalec želi služ
bo v mestu ali na deželi.
Cenjene ponudbe prosim na
oglasni odd. »Jutra« pod
»Dobra mod 20«. 26431

Mlinar
srednjih let, dober izde
lovalce, išče službo takoj
v valjemem ali kmetekem
milnu. Poudarja na ogla
sni odd. »Jutra« pod šifro
»Mlinar«. 26446

Opravo hirastovo
za jedilnico in salonsko
ogledalo radi selitve
prod. Ogled med 3 in 5
uro. Posredovalci izključje
ni. — Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 26447

Jedilnico

še dobro obravnavo, kupim
Poudarja na ogla. odd. »Ju
tra« pod »Jedilnica«. 26414

Dragocenost
Srebrne krone
stariški in različno slato
kupuje F. Ouden. Prešerno
va ulica 1. 206

Oblacila
Nogavice
kupuje v lovarnik: talogi
nogavice in pletenja: Lju
bjana, Miklošičeva c. 14 —
nasproti hotela »Union«. 177

Pridelki
Malinov sok
brez sladkorja kuhan, ku
pujemo večje množine. —
Poudarja na naslov: Novak
— Zagreb, Maksimirska c.
št. 64. 26419

V najem
Strojno pletenje
s dvema strojema v bližini
Ljubljane prodam in najem
ostroma prodam ali posu
je. Poudarja smotno bilanca
na oglasni odd. »Jutra«
pod »V najem«. 26416

Stanovanje
2 sob. in pritlik, še mo
gote s malo vrtička — v
Poljanskem ali Sentpete
rskem okraju 11.8 e m. Po
nudba na oglasni odd. »Ju
tra« pod šifro »Poljane
ali Sentpete«. 26416

Stanovanje
2 sob. kuhinje in pritlik
išče za takoj ali 1. 1. no
vembrom mirna stranka
brez otrok. — Poudarja na
oglasni odd. »Jutra« pod
»Stanko«. 26446

Dijaška
stanovanja
sprejme dijak v popolno
okrbro, lastna soba v vili
Naslov v ogli odd. »Ju
tra«. 26333

Profesor
Boljša rodbina
sprejme dva dijaka v dobro
okrbro. Električna, klavir
instrukcije nemška konver
zacija. Naslov v ogli odd.
Jutra. 26071

Tri dijake
sprejem v dobro okrbro
v sredini mesta. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 26458

Mlajšo dijakinjo
Pomoč pri učenju. Poizve
se v trgovini Jelodnik —
Rožna dolina. 26442

Dijaka
mlajšojca, iz odlične dru
žine, sprejem. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 26459

Dva dijake
boljših rodbin, sprejme
učiteljska družina na hrano
in stanovanje. Strog
nadzorstvo. Poudarja na
oglasni odd. »Jutra« pod
»Učitelj«. 26480

Profesor, rodbina
sprejme 1 ali 2 mlajšojca
v popolno okrbro. Pomoč
pri učenju, vrt in klavir.
Naslov pod »Vrt, klavir«
pove ogla. odd. »Jutra«. 25776

4 manjše dijake
sprejme boljša družina na
izvrstno hrano in stanova
nje. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 26449

Dijak
išče sdruvo, vrstno stano
vanje v popolno okrbro.
Naslov pove ogla. odd. »Ju
tra«. 26475

Dijaka
sprejem na dobro hrano
in stanovanje. Naslov pove
oglasni odd. »Jutra«. 26476

Enodružinska hiša
s vrtom in dvoriščem, s
celim komfortom naproja
na Sv. Petra cesti št. 56.
26451

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražbenim potom prod. 1.
septembra t. i. Ogled je
pred narokom dovoljen
vsaki čas. Poljanjska daja
okrbnik M. Šnid, trgovce
istotam. 26420

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražbenim potom prod. 1.
septembra t. i. Ogled je
pred narokom dovoljen
vsaki čas. Poljanjska daja
okrbnik M. Šnid, trgovce
istotam. 26420

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražbenim potom prod. 1.
septembra t. i. Ogled je
pred narokom dovoljen
vsaki čas. Poljanjska daja
okrbnik M. Šnid, trgovce
istotam. 26420

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražbenim potom prod. 1.
septembra t. i. Ogled je
pred narokom dovoljen
vsaki čas. Poljanjska daja
okrbnik M. Šnid, trgovce
istotam. 26420

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražbenim potom prod. 1.
septembra t. i. Ogled je
pred narokom dovoljen
vsaki čas. Poljanjska daja
okrbnik M. Šnid, trgovce
istotam. 26420

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražbenim potom prod. 1.
septembra t. i. Ogled je
pred narokom dovoljen
vsaki čas. Poljanjska daja
okrbnik M. Šnid, trgovce
istotam. 26420

Enodružinska hiša
zidana, s opoko krita —
klet, hlev, vodnjak s ved
no dobro vodo, v prav
dobrem stanju, v najlepši
legi v Novem vasu (št. 1)
pri ob juž. kolji pri okraj
ni cesti, 10 minut od po
staje, v dobrem zemljiščem
(cenjeno 30.954 Din) se
dražben